

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 7 (140)

August 2005

Hind 3 krooni

Esimesel koolipäeval

Kersti Merilaas

Jälle koos on koolisõbrad
üle pika aja.
Värske värvi lõhna laotab
vana armas maja.

Suvi läks kui unenägu
mängides ja joostes.
Nüüd on üsna mitmel mehel
suled paksult roostes.

Algame kõik värske jõuga,
põnda pea ei väsi.
Õppides ja harjutades
kindlamaks saab käsi.

Laiseldes võib ainult Muri
oma aega viita,
aga kes meist, sõbrad, tahaks
koerapõlve kiita?

Ja kui poegi vanad linnud
lõunamaale viivad,
meeles pea, et sulle ainult
tarkus annab tiivad.

Soovime uue õppeaasta
künnisel õpilastele
rõõmsaid koolipäevi, õpihimu,
püsivust ja häid hindeid,
õpetajatele
kannatlikku meelt
ning edukaid ja toreid
ettevõtmisi!

Täna lehes:

- Kooliaasta avaaktused lk 1
- Vallavolikogus arutatust lk 2
- Vallavalitsuses arutatust lk 3, 5
- Majanduslike huvide deklaratsioonid lk 4
- Väike-Maarja liikluskorraldusest lk 5
- Õppereis Belgiasse lk 6
- VMPSi veerg lk 7
- Haigekassa teated lk 8
- Infot ettevõtjatele lk 8
- VI Maapäevast lk 9
- Külaskäigust Sonkajärvile lk 11
- Sporditeated lk 12-13
- Pasunamuusika ajaloost lk 14
- Kirikuteated lk 15

Valla koolide avaaktused 1. septembril:

kell 09.00
Kiltsi põhikool

kell 10.00
Väike-Maarja gümnaasium
Väike-Maarja õppekeskus

kell 17.00
Väike-Maarja muusikakool

**1. septembril kell 11.00
toimub Väike-Maarjas
kooliaasta alguse
PIDULIK RONGKÄIK**

Rongkäigus marsivad
Väike-Maarja koolide:
gümnaasiumi, õppekeskuse,
päästekooli ja muusikakooli
ning Kiltsi põhikooli õpilased.
Liigutakse mööda Väike-Maarja
tänavaid ja suundutakse
keskväljakule kooliaasta ühisele
pidulikule avamisele.

VALLAVOLIKOGUS

20. juunil 2005. a

1. Aadressi muutmine

Ette kandis maakomisjoni esimees Rein Möldre.

OTSUSTATI muuta Kilti alevikus Toomas Käbinile kuuluvate hoonete aadress, uueks aadressiks luge-da Jaama tn 16 Kilti alevik.

2. Aadressi määramine

Ette kandis maakomisjoni esimees Rein Möldre.

OTSUSTATI määrata aadressid järgmistele ehitistele Väike-Maarja alevikus: Aia tn 32 b – Heino Klaani kasutuses olev ehitist, Jaama tn 5 a – 6-boksiline garaazh, Jaama tn 9 a – Vahur Alikaltile ja Ingrid Möllitsale kuuluvad ehitised, Ehitajate tee 3 b – 2-kohaline garaazh, Ehitajate tee 3 c – 6-boksiline garaazh, Ehitajate tee 6 – garaabikompleks, Tare tn 14 – 15-boksiline garaazh, Tare tn 17 a – 29-boksiline garaazh, Tamsalu mnt 7 a – garaazhikompleks, Tamsalu mnt 4 a – garaazhikompleks.

3. Maa munitsipaalomandisse taotlemine

Ette kandis maakomisjoni esimees Rein Möldre.

Väike-Maarja vallas Liivaküla külas asuval maa-alal paiknevad Väike-Maarja valla omandisse kuuluvad elamu, vare ja palliplats.

OTSUSTATI taotleda munitsipaalomandisse Väike-Maarja vallas Liivaküla külas asuv maa-ala pindalaga 16 041 m², sihtotstarve üld-maa.

4. Peremehe ehitise hõivamine

Ette kandis maakomisjoni esimees Rein Möldre.

30.03.2005. a võttis Väike-Maarja Vallavolikogu otsusega nr 28 arvele peremehe ehitise Väike-Maarja alevikus Aia tn 32 b (end Aia tn 30 maa-ala) asuva ehitise. Vastuväidete esitamiseks avaldati vastav teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Väike-Maarja Valla Infolehes. Vastuväidete esitamiseks antud kahekuulise tähtaja jooksul ei ole vallavalitsusele laekunud ühtegi avaldust nimetatud ehitiste kohta.

OTSUSTATI tuvastada Väike-Maarja alevikus Aia 32 b asuva ehitise peremehe ja võtta nimetatud ehitist arvele Väike-Maarja valla omandina, Väike-Maarja vallavalitsusel registreerida ehitist Riiklikus ehitisregistris.

5. Vabade põllumaade ajutisse kasutusse andmine

Ette kandis maakomisjoni esimees Rein Möldre.

Maatükile AK-6 olid esitanud avaldused FIE Jaan Miglai ja AS Diner. Mõlemad taotlejad on põllumajandusliku tootmisega tegelevad jätkusuutlikud ettevõtted. Maako-misjoni ettepanek oli eelistada ASI

Diner, kuna ta kasutab nimetatud maatükki ja puudub põhjus ASilt Diner AK-6 kasutusõiguse äravõt-miseks.

OTSUSTATI anda maatükk AK-6 ajutisse kasutusse ASile Diner.

Maatükile AK-7 olid esitanud avaldused FIE Jaan Miglai ja AS Diner. Maakomisjoni ettepanek oli eelistada AS Diner, kuna ta kasutab nimetatud maatükki ja puudub põh-jus ASilt Diner AK-7 kasutusõiguse äravõtmiseks. Volikogu juhatus muu-tis maakomisjoni otsust ja tegi ette-paneku eelistada FIE Jaan Miglaid, sest temale kuuluvad naabruses asu-vad maad ja tekiks terviklik maaka-sutus. Toimus hääletamine. Maako-misjoni ettepaneku poolt 8 volikogu liiget, volikogu juhatus ettepaneku poolt 4 volikogu liiget.

OTSUSTATI anda maatükk AK-7 ajutisse kasutusse ASile Diner.

Maatükile AK-10 olid esitanud avaldused AS Diner ja FIE Ülle Oru-põld. Maakomisjoni ettepanek oli eelistada ASI Diner, kuna ta kasutab nimetatud maatükki ja puudub põh-jus ASilt Diner AK-10 kasutusõigu-se äravõtmiseks.

OTSUSTATI anda maatükk AK-10 ajutisse kasutusse ASile Diner.

Maatükile AK-18 ja maatükile 19 olid esitanud avalduse AS Vao Agro, OÜ Äntu Farm, UÜ Ebavere Suurtalu ja FIE Indrek Tomingas. Kõik taotlejad on põllumajandusli-ku tootmisega tegelevad jätkusuutli-kud ettevõtted. Maakomisjoni ette-panek oli eelistada ASI Vao Agro, kuna ta tegutseb antud piirkonnas ja täiendava maa kasutusele võtmine on vajalik tema tegevuses (tootmise laiendamiseks). Arvestada tuleb ka seda, et maatükid AK-18 ja AK-19 tuleb anda kasutusse ühele põlluma-jandusliku tootmisega tegelevale isi-kule, kuna maakorralduslikust aspek-tist lähtudes moodustub terviklik maa-ala, mille harimine on optimaal-sem.

OTSUSTATI anda maatükid AK-18 ja AK-19 ajutisse kasutusse ASile Vao Agro.

Maatükile AK-23 olid esitanud avaldused OÜ Äntu Mõis ja UÜ Ebavere Suurtalu. Mõlemad taotle-jad on põllumajandusliku tootmisega tegelevad jätkusuutlikud ettevõt-jad. Maakomisjoni ettepanek oli eelis-tada UÜ Ebavere Suurtalu, sest OÜ Äntu Mõis asus maatükki kasutama omavoliliselt. Volikogu juhatus et-tepanek oli eelistada OÜ Äntu Mõis, sest selle maatükki kasutusvalduses-se seadmisel oli volikogu eelistanud OÜ-d Äntu Mõis vastava ettepane-ku tegemisel maavanemale. Toimus hääletamine: maakomisjoni ettepane-ku poolt hääletas 7 volikogu liiget, juhatus ettepaneku poolt hääletas 4 volikogu liiget.

OTSUSTATI anda maatükk AK-23 ajutisse kasutusse UÜ-le Ebave-re Suurtalu.

Maatükile AK-37 olid esitanud avaldused OÜ Mürriku Farmer ja

OÜ Äntu Farm. Mõlemad taotlejad on põllumajandusliku tootmisega te-gelevad jätkusuutlikud ettevõtted. Maakomisjoni ettepanek oli eelista-da OÜ Mürriku Farmer, kuna ta kasutab nimetatud maatükki ja puu-dub põhjus temalt maatükki kasuta-mise õiguse äravõtmiseks.

OTSUSTATI anda maatükk AK-37 ajutisse kasutusse OÜ-le Mürriku Farmer.

Maatükile AK-39 on esitanud avaldused OÜ Mürriku Farmer, OÜ Äntu Farm ja UÜ Ebavere Suurtalu. Maakomisjon vähendas algselt väl-jakuulutatud maatükki pindala 13,0 ha-ni. Maakomisjoni ettepanek oli anda maa ajutisse kasutusse kuni maa omandiõiguse vormistamiseni või maa kasutusvaldusesse andmiseni OÜ-le Mürriku Farmer, kui praegusele maatükki kasutajale.

OTSUSTATI anda maatükk AK-39 ajutisse kasutusse OÜ-le Mürriku Farmer

6. Majandusaasta aruande kin-nitamine

Ette kandis finantsosakonna juha-taja Helve Pugonen.

Revisjonikomisjoni esimees Jaa-nus Kull luges ette revisjonikomis-joni akti.

OTSUSTATI kinnitada 2004. aasta majandusaasta aruanne.

7. Pandivere koostööpiirkonna turismistrateegia kinnitamine

Ette kandis arendus-ettevõtlusnõu-nik Aivar Niinemägi.

Pandivere koostööpiirkonna Avanduse valla, Laekvere valla, Rak-ke valla, Väike-Maarja valla, Tam-salu valla ja Tamsalu linna koostöös valminud turismi- ja puhkemajandu-se arendamise strateegia, mille ees-märgiks on ühiselt arendada turis-mivaldkonda Pandivere piirkonnas. Läbivaks turismibrändiks on "Pan-divere Paerik - Allikate Allikal".

OTSUSTATI kinnitada Pandive-re koostööpiirkonna turismi- ja puh-kemajanduse arendamise strateegia aastateks 2005-2014.

8. Kaasfinantseeringu tagami-ne Pandivere koostööpiirkonna

turismiprojekti elluviimisel

Ette kandis arendus-ettevõtlusnõu-nik Aivar Niinemägi. Lähtudes Pan-divere koostööpiirkonna turismistra-teegiast on valminud investeeringu projekt. Olulisemad tegevused pro-jekti raames: turismi välikaartide koostamine ja paigaldamine; "Brand Pandivere" infokandja koostamine ja levitamine; telkimisplatside rajamine Pandivere piirkond.; paeriigi objek-tide korraldamine ja konverentsi kor-raldamine.

OTSUSTATI kinnitada turismi-alase projekti "Pandivere paerik al-likate allikal" arendamise kaasfinant-seerimine summas 206 000 krooni, mis eeldatavalt moodustab 9,6% pro-jekti kogumaksumusest, volitada Väike-Maarja Vallavalitsust sõlmi-ma Ettevõtte Arendamise Sihtasu-tusega sihtfinantseerimise leping.

9. Pandivere koostööpiirkonna arengustrateegia kinnitamine

Ette kandis arendus-ettevõtlusnõu-nik Aivar Niinemägi.

Pandivere koostööpiirkonna arengustrateegia koostamisega alustati 17. märtsil 2004. aastal. Strateegia koostamise protsessi juhtis Maaelu Arengu Instituut. Pandivere koostöö-piirkonna arengustrateegiat võib vaa-delda kui omavalitsuste kokkulepet, mille kaudu väljendub Pandivere koostööpiirkonna ühtne tahe tagada piirkonna tasakaalustatud ja säästev areng. Selle strateegia peamiseks eesmärgiks on tagada koostööpiir-konna inimeste, külade ja kogu re-giooni konkurentsivõime kasv, mille saavutamist nähakse ühtses ja ees-märgistatud arendustegevuses.

OTSUSTATI kinnitada Pandive-re koostööpiirkonna arengustrateegia, vallavalitsusel koostada arengu-strateegia rakenduskava projekt 15. augustiks 2005.

10. Informatsioon

- Koostööprojekt äriinkubatsioo-nikeskuste mudeli loomiseks maa-piirkonnas
- Väike-Maarja integreeritud kooli võimla projekti rahastamine
- Suvesündmused

TEADE

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel regist-reerunud erakondadele, valimisliitudele ja üksikkandidaatidele eraldatakse valla infolehes valimiskam-paaniaks pinda järgmiselt:

- erakonnad, valimisliidud - kuni 3 infolehe A4 formaati, à 500 krooni;
- üksikkandidaadid - ½ infolehe A4 formaati, ta-suta.

Info telefonil 329 5759 (Ilve Tobreluts).

VALLAVALITSUSES

21. juunil 2005. a

1. Maaküsimused

Nõustuti:

· Liivaküla külas asuva 16 041 m² suuruse LÖKKEPLATSI katastriüksuse munitsipaalomandisse taotlemisega ning piiride ja sihtotstarbe määramisega;

· Mütüriku külas asuva 2 505 m² suuruse JAANA katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega AINO UUDEKÜLLILE;

· Väike-Maarja alevikus UUS 11 asuva 1 257 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega ANDRES TAMBIILE;

· Vorsti külas asuva 5,22 ha suuruse TEESERVA katastriüksuse vaba põllumaaajandusmaa erastamisega JAAK AADERILE;

· Väike-Maarja alevikus Jaama 5 asuva korterelamu teenindamiseks 3 515 m² suuruse maa määramisega ja korteriomandi seadmisega

2. Projekteerimistingimuste väljastamine

OTSUSTATI määrata projekteerimistingimused Arne Kõbu tahesõnnikhoidla rajamiseks asukohaga Toorna talu Pikevere küla ja ASi Kalvi Mõis puidugraanuli tehasele heitvete kanalisatsioonitrassi rajamiseks asukohaga Ebavere küla.

3. Ehitusloa väljastamine

OTSUSTATI väljastada Ants Tammele ehitusloa elamu ehitamiseks aadressil Kaarini kinnistu Ebavere külas.

4. Külaliikumise toetuse määramine Eipri küla seltsingule

Eipri küla seltsing on esitanud Väike-Maarja Vallavalitsusele avalduse, milles soovib saada toetust 800 krooni Eipri küla heakorradada korraldamiseks. Eipri küla on taotlenud Kohaliku algatuse programmist raha küla kiige- ja palliplatsi rajamiseks 2004. aastal. Pärast projekti realiseerimist on vajalik selle hooldamine, milleks on planeeritud soetada murriniit ja trimmer maksumusega kogusummas 8000 krooni. Nende investeeringutega luuakse eeldused aktiivseks külalauks ja toimivaks ühistevõrguseks.

OTSUSTATI eraldada Eipri küla seltsingule toetust 800 krooni.

5. Informatsioon

· Lasteaia kollektiivpuhkus (T. Põldma)

· Tommerupi esindajate külaskäigust Väike-Maarja valda 25.-26. juunil (I. Tobreluts)

· Tunnisõidul osalemisest Porkunis 9. juulil (I. Tobreluts)

28. juunil 2005. a

1. Hoonestusõiguse seadmine

OTSUSTATI nõustuda Vao Soojataribijate Ühistu omandis olevate

vatele kinnistutele (registriosa nr 37716, katastritunnus 92701:001:0075, pindala 3217 m², kinnistu nimi - Energiavõsa, sihtotstarve jäätmehooldla maa; registriosa nr 37844, katastritunnus 92701:001:0073, pindala 4850 m², kinnistu nimi - Biofiltri, sihtotstarve jäätmehooldla maa) hoonestusõiguse seadmisega.

2. Vähempakkumise tulemuste kinnitamine

ASile Falck Ida-Eesti ja ASile Ennak Sel tehti ettepanek osaleda Väike-Maarja rahvamaja tulekahjusignalisatsiooni paigaldamise vähempakkumisel. AS Falck Ida-Eesti esitas hinnapakumise summas 60 489.20 krooni ja AS Ennak Sel esitas hinnapakumise summas 165 847.60 krooni.

OTSUSTATI kinnitada Väike-Maarja rahvamaja tulekahjusignalisatsiooni paigaldamise vähempakkumise võitjaks AS Falck Ida-Eesti pakkumine summas 60 489.20 krooni kui soodsam pakkumine.

3. Ehitusloa väljastamine

OTSUSTATI väljastada Jaan Miglaile ehitusloa tahesõnnikhoidla rajamiseks aadressil Uus-Le-piku talu Vorsti küla.

4. Informatsioon

· Suveüritustest (I. Tobreluts)

05. juuli 2005. a

1. Toetuse eraldamine

MTÜ Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi esitas investeerimistaotlusena meetmesse 3.5 "Külade taastamine ja arendamine" projekti "Ebavere terviseraja ja spordi-mänguväljaku rajamine". PRIA otsusega nõustuti projekti rahastamisega. Projekti kogumaksumus on 851 967 krooni, taotletav summa 760 000 krooni ja 91 967 krooni on taotleja omafinantseering.

OTSUSTATI eraldada MTÜ-le Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi toetust summas 91 697 krooni projekti "Ebavere terviseraja ja spordi-mänguväljaku rajamine" omaosaluse katteks.

2. Informatsioon

· Esitatud projektid (A. Niinemägi)

12. juuli 2005. a

1. Kiirust piirava künnise ehitamine Triigi-Karutiigi teele

Antud teelõik läbib talu hoovi, mistõttu on põhjendatud abinõude tarvituselevõtmine kiiruse piiramiseks ja liiklusohutuse tagamiseks. Nimetatud kohas on hiljuti toimunud ka õnnetus.

OTSUSTATI nõustuda liikluskünnise piiravate künniste paigaldami-

sega Triigi-Karutiigi teel Rätsepa talu elamute piirkonnas vastavalt lisas toodud skeemile. Piirata antud teelõigul kiirust 30 km/h.

2. Väike-Maarja Gümnaasiumi direktori ametisse kinnitamine

Gümnaasiumi direktori konkursile esitasid avalduse 4 kandidaati. Üks kandidaat loobus. Komisjoni ettepanek on kinnitada ametisse Urmas Paju. Urmas Paju on seni töötanud Palamuse Gümnaasiumi direktorina.

OTSUSTATI kinnitada alates 01. augustist 2005 Väike-Maarja Gümnaasiumi direktoriks Urmas Paju. Sõlmida Urmas Pajuga tööleping viieks aastaks.

3. Informatsioon

· Väike-Maarja vald on pärimise teel omandanud Avinurme vallas Laekannu külas asuva elamu, elamus elab sees perekond. Avinurme vald soovib nimetatud elamu müüa, kuid ilmses, et neil polnud võimalik elamu omanikuks saada, kuna pärand avanes Väike-Maarja vallas. Küsimusega tuleb täiendavalt tegeleda, määrata võõrandamise tingimused.

19. juuli 2005. a

1. Maaküsimused

Nõustuti

· Väike-Maarja alevikus Jaama 5a asuva 861 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega garaazhibokside omanikele;

· Nõmme külas asuva 2 800 m² ha suuruse ARUMAE katastriüksuse riigiomandisse jätmisega;

· Väike-Maarja alevikus Renne tee 3 asuva 2 654 m² ha suuruse katastriüksuse riigiomandisse jätmisega;

· Väike-Maarja alevikus Simuna mnt 20 asuva 2 843 m² ha suuruse katastriüksuse riigiomandisse jätmisega;

· Väike-Maarja alevikus Jaama 9 asuva korterelamu teenindamiseks 3 678 m² suuruse maa määramisega ja korteriomandi seadmisega

· Väike-Maarja alevikus Pikk 24 asuva korterelamu teenindamiseks 2 745 m² suuruse maa määramisega ja korteriomandi seadmisega

· Väike-Maarja alevikus Aia 32b asuva chitise teenindamiseks vajaliku maa määramisega ja ehitise kinnimise HEINO KLAANILE.

2. Ehitusloa väljastamine

OTSUSTATI väljastada ehitusloa Väike-Maarja Vallavalitsusele Tamsalu mnt ~400 jm veetrassi rajamiseks ja puurkaevu rekonstrueerimiseks aadressil Tamsalu mnt Väike-Maarja alevik ning ASile EMT antennimasti ehitamiseks aadressil Ebavere küla.

3. Pakkumise tulemuste kinnitamine

Tamsalu mnt puurkaevu (endine EPT) rekonstrueerimistööde pakkumisel osales kolm äriühingut, kes esitasid oma pakkumised järgmiselt: OÜ Salveesia 87 320 krooni, OÜ Eridania 118 000 krooni ning OÜ Mikrovai 108 560 krooni.

OTSUSTATI kinnitada Tamsalu mnt puurkaevu (endine EPT) rekonstrueerimistööde pakkumise võitjaks OÜ Salveesia pakkumine summas 87 320 krooni.

Veetrassi rajamise (425 jm) pakkumisel Tamsalu mnt piirkonnas Väike-Maarja alevikus osales kolm äriühingut, kes esitasid oma pakkumised järgmiselt: AS Antaates 184 717 krooni, AS Terrat 291 460 krooni ning Pandivere Ehitus AS 153 002.35 krooni.

OTSUSTATI kinnitada 425 jm veetrassi rajamise Tamsalu mnt piirkonnas Väike-Maarja alevikus pakkumise võitjaks Pandivere Ehitus ASi pakkumine summas 153 002.35 krooni.

4. Raha eraldamine reservfondist

OTSUSTATI nõustuda reservfondist raha eraldamisega Salzi katastriüksuse jagamiseks, ostmiseks, notariaal- ja kinnistamistoiminguteks 41 800 krooni ning Tamsalu mnt tööstuspiirkonna detailplaneeringu läbiviimiseks summas 7 100 krooni.

5. Informatsioon

· Tee ehitamine (G. Saar)

19.07.2005 esitasid Ave Vatsel, kellele kuuluvad hooned Liivaküla külas ja samas külas asuva Uibopuu kinnistu omanik Andres Teppo avalduse, milles soovivad tee rajamist nende kuuluvate hooneteni läbi Otsa (omanik Ants Möldre) ja Kaasiku (omanik Tiit Tramm, elukoht Harku vald Harjumaa) kinnistu. Vallavalitsus asus seisukohale: maa omanikud peavad jõudma kokkuleppele, vajadusel saavad seada servituudi tee kasutamiseks. Vallavalikogupoold kinnitatud teehoiukavas aastateks 2005-2007 ei ole erateede rajamist valla eelarvest ette nähtud.

27. juulil 2005. a

1. Jäätmeloa taotlus

OTSUSTATI anda nõusolek Kesto OÜ jäätmeloa taotlusele ohtlike ja tavajäätmete kogumiseks ja veoks Lääne-Virumaal.

2. Üürilepingu kinnitamine

OTSUSTATI nõustuda Sihtasutusega Õpilasmalev üürilepingu sõlmimisega Triigi lasteaia ruumide ja vara üürile andmiseks 24. juuli kuni 05. august 2005. a.

Ametiisikute majanduslike huvide

Lähtudes Korruptsioonivastase seaduse paragrahvi 15 lõikest 3 ja Väike-Maarja vallavolikogu 27.02.2002. a määrusest nr 3 "Majanduslike huvide deklareerimine" avalikustatakse Väike-Maarja vallavolikogu liikmete ja vallavalitsuse liikmete majanduslike huvide deklaratsioonid Väike-Maarja Valla Infolehes. Avalikustamisele kuuluv deklaratsioon avaldatakse ilma isikukoodi, aadressi ja lähisugulaste ja -hõimlaste andmeteta ning muude tulude (palk ja lisatasud, muud tuluallikad), maksustatava tulu ja dividenditulu suurust näitamata. Vallavolikogu esimehe ja vallavanema majanduslike huvide deklaratsioonid avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

Ees- ja perekonnanimi

1. Ametikoht. 2. Asutus (tööandja). 3. Ametipalga aste ja ametipalk. 4. Kinnisvara. 5. Registreeritud autod, vee- ja õhusõidukid: sõiduki liik, mark, väljalaske aasta. 6. Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid: emitent, liik, kogus, nimiväärtus, koguväärtus. 7. Pangaarved (pangalaenu arv). 8. Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab kuue kuu kuu ametipalga või 50 000 krooni, kui ametikohal ametipalka ei maksta: võlausaldaja, võlajätk deklareerimise ajal. 9. Muud varalised kohustused, mille suurus ületab kuue kuu ametipalga või 50 000 krooni aastas, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms). 10. Muud regulaarsed tulud.

VALLAVOLIKOGU LIIKMED

JAAK AADER

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. 5 kinnistut (maatulundusmaa) Väike-Maarja vallas, laut Eipri külas, elamu ja laut Liivaküla külas, korter Vao külas. 5. Sõiduauto VAZ 21 111 (1975), sõiduauto Opel Omega (.987). 6. OÜ Vao Ader 2 osakut, 20 000 krooni; PÜ E-piim 1 osak, 10 000 krooni; Virumaa Hoiu-Lae-nühistu 8 osakut, 8 000 krooni. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - 2 arveldusarvet. 8. Ei ole. 9. Kinnistu hüpoteegid Eesti Vabariigi kasuks, 260 000 krooni. 10. Volikogu liikme hüvitis, tulu ettevõtlusest.

TOOMAS HOREB

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Elamu ja elumumaa Väike-Maarja vallas Ebavere külas. 5. Sõiduauto Ford Sierra (1989), Ford Transit (1987). 6. Ei ole. 7. SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu ASist Plokk.

MARIKA KARRON

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Korter Vasalemma vallas Harjumaal; ½ elamust Väike-Maarja vallas Varangu külas. 5. Sõiduauto Nissan Sunny (1991), ½. 6. Ei ole. 7. Hansapank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu ASist Eesti Post.

JAANUS KULL

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Elamu Väike-Maarja alevikus Väike-Maarja vallas. 5. Sõiduauto Ford Mondeo (1994), sõiduauto Peugeot 206 (2001). 6. AS Antares 2600 aktsiat, 260 000 krooni. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu ASist Antares.

LI-ANN LEHTMETS

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Elamu ja elumumaa Jõgeva linnas. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Hansapank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, pension.

JAAK LÄÄNEMETS

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Taluhooned Avispea külas ja 25 kinnistut (6420, 6403, 6405, 1626, 1627, 3078, 151, 6403, 246, 12161, 13073, 24873, 17792, 17791, 4243, 8263, 8288, 10371, 10007, 7986, 13958, 18798, 20707, 26451) Väike-Maarja vallas Lääne-Virumaal. 5. Sõiduauto Mitsubishi (2001). 6. AS Norma 1400 aktsiat, 14 000 krooni. 7. Hansapank - 3 arveldusarvet, SEB Eesti Ühispank - 3 arveldusarvet. 8. SA Põllumajanduse ja Maaelu krediteerimise Fond 449 996.-. 9. AS Hansaliising Eesti (276859.-), kinnistute hüpoteegid (7 tk, 659 710.-). 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu OÜ Avispeamees, Keskeesti Õlikultuuride Ühistu juhatuse liikme tasu.

RAIMO MAASIK

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja

ja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Ei ole. 5. Sõiduauto BMW 320 (1985), mootorratas K-750 (1965). 6. Ei ole. 7. SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu Väike-Maarja gümnaasiumist.

ENDEL MÄESEPP

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Elamu ja elumumaa Kolde 11 Väike-Maarjas, Mardi Endli talu Avinurme vallas; 10 kinnistut maatulundusmaad Väike-Maarja vallas ja 5 kinnistut maatulundusmaad Avinurme vallas, korter Tallinnas (1/2). 5. Ratastraktor T-25 (1980). 6. OÜ Müüriku Farmer osakud väärtuses 4 939 337 krooni. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Hansapank, (75 200 krooni). 9. Hüpoteek Eesti Vabariigi kasuks 1 103 465 krooni. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu OÜst Müüriku Farmer.

REIN MÖLDRE

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Elamu Väike-Maarja vallas Nõmme külas, 8 kinnistut Väike-Maarja, Rakke ja Tamsalu vallas (1050, 2941, 10741, 13433, 21713, 27114, 31645, 32686). 5. Traktor LOM 3 (1980), traktor MTZ 82 (1984), auto GAZ 53 (1985), sõiduauto Ford Escort (1997). 6. AS Vao Agro 1 aktsia, 3 000 krooni; OÜ Reinpaal 1 aktsia, 250 000 krooni. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu OÜst Reinpaal.

LEMBITU PIHLAK

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Ei ole. 5. Ei ole. 6. AS Diner 43 aktsiat, 215 000 krooni. 7. SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu ASist Diner.

AARE PRANTS

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Ei ole. 5. Sõiduauto Opel Omega (1987), ½. 6. Ei ole. 7. SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu Väike-Maarja vallast.

VALTER PUGONEN

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Elamu ja kinnistu Väike-Maarja alevikus (kaasomand), kinnistu Pikk 5 Väi-

ke-Maarja alevikus, Ammemäe kinnistu Pandivere külas Väike-Maarja vallas. 5. Sõiduauto Irb-2715 Moskvich (1989). 6. Ei ole. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - 2 arveldusarvet. 8. Ei ole. 9. Käendusliising, Evelin Kalda; Hansaliising - Peugeot. 10. Volikogu liikme hüvitis, ettevõtlusest saadav tulu.

ILME RIKKEN-GAVRONSKI

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Korter Väike-Maarja alevikus. 5. Ei ole. 6. Töösak UÜ Ebavere Suurtalu, 35 840 krooni. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu UÜ Ebavere Suurtalu.

MAIRE UMMIK

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Ei ole. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu Aavere Hooldekodust.

ANNE URM

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. ½ elamust Metsa 10 Väike-Maarja alevikus, 3 kinnistut (maatulundusmaa) Vinni vallas. 5. Sõiduauto FORD SIERRA (1984), ½; sõiduauto FORD MONDEO (1997), ½. 6. OÜ AU EHRA 1 osak, 40 000 krooni; OÜ ÄNTU FARM 1 osak, 90 500 krooni. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, töötasu OÜst Äntu Farm.

MALL VÕHANDU

1. Volikogu liige. 2. Väike-Maarja vallavolikogu. 3. Ei ole. 4. Elamu ja elumumaa Väike-Maarja vallas Kiltsi alevikus nr 14111. 5. Ei ole. 6. EVP, 15 000.-. 7. Hansapank - arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Ei ole. 10. Volikogu liikme hüvitis, pension, töötasu Kiltsi Põhikoolist.

VALLAVALITSUSE LIIKMED:

MATI MERE

1. Vallavalitsuse liige. 2. Väike-Maarja vallavalitsus. 3. Ei ole. 4. Elamu, kinnistu Väike-Maarja vallas (20270). 5. Sõiduauto Toyota Corolla (1987). 6. TÜ Talukartul 1 osak, 40 000 krooni, OÜ Pandivere

deklaratsioonid

Kartulikasvatus, 25 000 krooni. 7. SEB Eesti Ühispank – arveldusarve. 8. EÜP 200 000 krooni. 9. Liising - põllutehnika, traktor MTZ 82, kaubik Mercedes-Benz. 10. Vallavalitsuse liikme hüvitis, töötasu ASist Kaarma KT, FIEna teenitud tulu.

KAAREL MOISA

1. Abivallavanem, vallavalitsuse liige. 2. Väike-Maarja vallavalitsus. 3. 10 450 krooni. 4. Ei ole. 5. Sõiduauto Audi 80 (1995). 6. AS Vao Agro 3 aktsiat, 3000 krooni. 7. Hansapank – arveldusarve, SEB Eesti Ühispank – arveldusarve. 8. Hansapank 72 000 krooni. 9. Ei ole. 10. Vallavalitsuse liikme hüvitis.

LEA MÄESEPP

1. Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja, vallavalitsuse liige. 2. Väike-Maarja vallavalitsus. 3. 8 450 krooni. 4. Elamu ja elumumaa Väike-Maarja alevikus, 1/2; 7 kinnistut

(maatulundusmaa) Avinurme vallas. 5. Ei ole. 6. OÜ Müüriku Farmer osakud, 53 663 krooni. 7. Hansapank – arveldusarve. 8. Ei ole. 9. Hüptek Eesti Vabariigi kasuks 270 432 krooni. 10. Vallavalitsuse liikme hüvitis.

HELVE PUGONEN

1. Finantsosakonna juhataja, vallavalitsuse liige. 2. Väike-Maarja vallavalitsus. 3. 9 450 krooni. 4. Elamu ja elumumaa Väike-Maarja alevikus, 1/2. 5. Sõiduauto IP-2715 Moskvich (1989), 1/2. 6. Ei ole. 7. Hansapank – arveldusarve, SEB Eesti Ühispank – arveldusarve, SEB Eesti Ühispank - krediitkaart. 8. Ei ole. 9. Käendusleping, Evelin Kalda; Hansaliising - Peugeot. 10. Vallavalitsuse liikme hüvitis.

ANTS RIKBERG

1. Vallavalitsuse liige. 2. Väike-Maarja vallavalitsus. 3. Ei ole. 4. Ei

ole. 5. Sõiduauto Škoda Fabia (2001). 6. Ei ole. 7. SEB Eesti Ühispank – arveldusarve, Hansapank – arveldusarve. 8. Hansaliising 51 861 krooni. 9. Ei ole. 10. Vallavalitsuse liikme hüvitis, töötasu Väike-Maarja vallavalitsusest, Väike-Maarja Päästekoolist, Väike-Maarja Õppekeskusest.

JÜRI VILIMAA

1. Vallavalitsuse liige. 2. Väike-Maarja vallavalitsus. 3. Ei ole. 4. Kinnistu ja elamu Koonu külas, Väike-Maarja vallas. 5. Sõiduauto Audi 100 (1992). 6. AS Kaarma KT, 3614 aktsiat, 361 400 krooni. 7. SEB Eesti Ühispank – arveldusarve. 8. SEB Eesti Ühispank 150 000 krooni. 9. Ei ole. 10. Vallavalitsuse liikme hüvitis, töötasu ASist Kaarma KT.

Algus lk 3

3. Kasutusloa andmine

OTSUSTATI anda kasutusloa Väike-Maarja valla poolt teostatud Vao reoveepuhasti ümberehitusele asukohaga Vao küla.

4. Informatsioon

Kaarel Moisa tutvustas Lääne-Viru Maavalitsusest saabunud kirja "Prioriteetsed tegevused ja projektideid perioodil 2007-2013".

Struktuuri arutelu koosolek toimub 03.08.2005. a.

02. augustil 2005. a

1. Raha eraldamine reservfondist

OTSUSTATI nõustuda reservfondist raha eraldamisega Vao reoveepuhasti rekonstrueerimistööde täiendavateks töödeks summas 6 226 krooni.

2. Pakkumise tulemuse kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada Kilti ja Väike-Maarja alevike tänavavalgustusüsteemi rekonstrueerimistööde pakkumise võitjaks OÜ Ehel pakkumine summas 43 528.05 krooni.

3. Pakkumise tulemuse kinnitamine

OTSUSTATI kinnitada Pandivere koostööpiirkonna jäämejaamade rajamise I etapi tööde edukaks pakkumiseks OÜ Alkranel pakkumine 72 546.40 krooni ja sõlmida OÜga

Alkranel leping lähtetülesandes toodud tööde teostamiseks.

4. Informatsioon

Kaarel Moisa tutvustas Väike-Maarja aleviku liikluskorralduse skeemi. Põhimõtteline vaidlus tekkis küsimuses, kas määrata kogu aleviku elamupiirkond 30 km/h alaks. Otsustati liikluskorralduse avalikustada, tegeleda küsimusega täiendavalt.

09. augustil 2005. a

1. Valimiskomisjoni asukoha määramine

OTSUSTATI määrata Avanduse valla ja Väike-Maarja valla ühinemisel moodustatud Väike-Maarja valla valimiskomisjoni asukohaks Väike-Maarja vallamajas asuv valla kantselei Pikk 7 Väike-Maarja alevikus.

2. Kinnistu omandamine

OTSUSTATI nõustuda kinnistusraamatu registriossa nr 30762 kantud Rulluisu kinnistu 92702:004:0109, 9682m², sihtotstarve transpordimaa, kinnistu maksumus 1000 krooni, omandamisega kinkimise teel ASilt Aico Agro.

3. Valimiste teemalise vallalehe erinumbri väljaandmise

OTSUSTATI kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel registreerunud erakondadele, valimisliitudele ja üksikkandidaatidele eraldada valla infolehes valimiskampaaniaks pinda järgmiselt:

erakonnad, valimisliidud - kuni

3 infolehte A4 formaati, à 500 krooni;

üksikkandidaadid - 1/2 infolehte A4 formaati, tasuta.

4. Informatsioon

Abivallavanem Kaarel Moisa tutvustas maakondliku veemajandusprojektiga seonduvat, hiljemalt septembri volikogus on vaja otsustada OÜs Pandivere Vesi 95% osaluse omandamine, kuna tuleb teatada, kes on projektis kasusaaja. Volikogu peab väljastama garantiikirja omaosaluse garanteerimise kohta.

Ilve Tobreluts andis infot valla aukodaniku Arno Kasemaa 90. sünniaastapäeva tähistamisest.

Vallavanem Olev Liblikmann informeeris ASI OG Elektra esindaja Oleg Grossiga peetud kohtumisest. Kohtumisel arutati uue kauplusehoone rajamisega seotud küsimusi.

Maakonnaplaneering avalikustatakse Väike-Maarja raamatukogus kuni 14.09.

Seoses uue valla põhimääruse menetlemisega tuleb välja töötada eelarve menetlemist käsitlevad põhimõtted.

AS-ga Falck sõlmitud lepingute märgitud kontaktisikutele tuleb täiendavalt selgitada nende kohustusi ning fikseerida need ametijuhendites.

Teadmiseks lapsevanematele!

Toimetulekuraskustes perekond on võimalik taotleda toetust kooli või lasteaia toidukulude katteks 2005./2006. õppeaastal.

Toetuse saamiseks esitada avaldus kooli või lasteaia hooldekogu nimele. Avalduses märkida:

- perekonna koosseis;
- kõigi pereliikmete sotsiaalne seisund (töötaja, õpilane, kodune, töötu, pensionär);

- pere sissetulek (taotlusele eelnenud kolme kuu keskmine töötasu, pension, peretoetused, töötu abiraha, elatusraha, muud tulud).

Avaldused esitada klassijuhatajale või rühma kasvatajale 2. septembriks. Kutseõppeasutustes õppivate laste vanematel esitada avaldused Väike-Maarja vallavalitsusele hiljemalt 12. septembriks.

Toetuse määramisel võetakse arvesse ainult korrektselt vormistatud avaldused.

2005./2006. õppeaastal on TÖÖVIHIKUD KÕIGILE VALLA ÜLDHARIDUSKOOLIDE ÕPILASTELE TASUTA!

Sotsiaalosakonna nimel
Helle LING,
lastekaitsespetsialist

Väike-Maarja aleviku liikluskorraldusest

Vallavalitsuses arutati, kuidas korraldada liiklust Väike-Maarja aleviku vallale kuuluvatel tänavatel.

Põhilised on kaks küsimust:

1. Kuidas lahendada tänavate ristumised, kas samaliigiliste teedena (nn parema käe reegel) või teha mõnd tänavat peateedeks (anna teed)?

2. Kas rakendada kõikidel aleviku tänavatel kiiruse piirangut 30 km/h, nagu praegu Ravi, Ehitajate tee, Lõuna, Tare, Kolde tn piirkonnas?

Valminud on skeemi projekt, millel on näha vastavate liikluskäitumise võimalikud asukohad.

Tahame teada, mida arvavad aleviku liikluskorraldusest Väike-Maarja elanikud. Oodatud on kõik ettepanekud ja ka märkused praeguste kitsaskohtade kohta.

Skeem on üleval vallamaja I korruse koridori seinal 25. augustist kuni 7. septembrini.

Kaarel MOISA,
abivallavanem
tel 3295767, 5053558

Väike-Maarja inimeste õppereis Belgiasse

28. juulist kuni 2. augustini viibis 14 Väike-Maarja valla inimest õppereisil Belgias. Eestlasi võrastas Flaamimaa taluliit - Boerenbond.

Õppereisi käigus saadi ülevaade Belgia põllumajandusest, maaelust ja selle toetustest.

Heaks kogemuseks oli köögiviljaoksjoni külastamine Mechelenis (Mechelse Veilingen). See oli hea näide koostöö korraldamisest.

Mechelse Veilingen on Euroopa suurim oksjon, millega alustati 1950. aastal, et lihtsustada aiandussaaduste müüki. See on ühistuline ettevõtte 2200 liikmega, kellest 1300 on aktiivsed köögiviljakasvatajad. 2004. aasta kogukaive oli 250 miljonit eurot. Suuremat tulu andsid tomat, salat, paprika, kurk ja porru. Oli ka näha väga erilise kuju või värviga köögivilju, näiteks kollast värvi kapsast, roosat paprikat, lillat salatit Nad põhjendasid niisugust eksperimenteerimist sellega, et tarbija väsis ühest sordist ja otsis uusi kogemusi. Nii püsibki üks sort turul umbes viis aastat. Tootmise peamisteks märksõnadeks on kvaliteet, ohutus ja paindlikkus.

Oksjonil osalemiseks esitas iga kasvataja kodus elektroonilise saatelehe, milles ta esitas müüdava köögivilja koguse kokkulepitud kvaliteediklasside kaupa pakituna standardsesse taarasse. Oksjonile saabudes tehti pisteline kontroll ja kaup pandi sama kvaliteedi plokki. Edasise tegevuse käigus pole kasvataja nimi nähtav. Kaup läheb oksjonile, kus seda füüsiliselt ei näidata, vaid ainult koguseliselt ja teatud kvaliteediklassis. 500kohalises oksjonisaalis on ostjaid suurematest hulgimüügitestidest. Tuuakse välja partii köögivilja ja käivitub elektrooniline oksjonikell. Suur tablo on jaotatud 100 osaks, iga sektor tähendab hinnalangust ühe sendi võrra. Kui hind on ostjale vastuvõetav, vajutab ta ostunuppu ja teatab koguse. Oksjon jätkub ja vastavalt nõudmisele-pakkumisele kujuneb hind. Ostjad on suurte kogemustega ega reageeri kõrgele hinnale. Näitena võib tuua tomatite oksjonihinna, mis oli 43 eurosent. Oksjoni lõpus kompileeritakse igale ostjale oma

koorem. Järgmisel hommikul on see köögivilj näiteks Saksamaa supermarketites müügil.

Päeva lõpuks selgub kvaliteediklasside lõikes köögiviljade keskmine hind, mida saavad kasvatajad. Juhul kui müümata jääb näiteks 3% kaup, võetakse see summa maha kõikidelt selle köögivilja kasvatajalt. Müümata jäänud köögivilja saadetakse sotsiaalasutustesse tasuta või loomasöödaks, kuid igal juhul kõrvaldatakse turult.

Kasvataja maksab 3% käibest ühistu ülalpidamise kuludeks. Sellel oksjonil müüakse 40% Belgias kasvatatud köögiviljast, kokku tegutseb üheksa sellist ühistut. Külustati ka köögivilja uurimisasutust, kus jäi silma, et otsitakse võimalusi taimekaitsevahendite vähemaks kasutamiseks.

Külustasime piima, loomaliha, kartuli, sibula ja tomati kasvatamise talusid. Tootmine on kõrge tasemel ja enamasti spetsialiseeritud. Suuremates üksustes töötas kogu pere ja ka täiskasvanud lapsed. Oli tunda suurt maapuudust, Belgias on rahvastiku tihedus kümme korda kõrgem kui Eestis. Väga paljudel taludel on vähe maad ja seetõttu nägime palju klaaskasvuhooneid. Tüüpiliselt oli ühe pere valduses kuni 1 ha kasvuhoonet. Samas torkas silma majapidamiste äärmine kord ja puhtus. Kõige suurem, kuidas nad sellise taseme on saavutanud. Belgased vastasid, et paarkümme aastat tagasi tegelesid kohalikud omavalitsused tõsiselt selle probleemiga. Praegu toimib naabrite sotsiaalne kontroll.

Maaelus oli tunda, et püütakse säilitada omapära nii palju kui võimalik. Taludevahelised teed on kitsad, kuid väga heas korras. Mõnedes piirkondades on säilitatud munakiviteid. Külaelu on aktiivne ja kohalikud elanikud lõovad ühisüritustel hea meelega kaasa.

Lühike ülevaade Boerenbondist

Boerenbond on asutatud 1886. aastal, seega ainult natuke vanem kui meie põllumeeste seltsid. Liikmeid on 250 000, kellest 20 000 on aktiivsed farmerid; 80 000 on külaliikumise liikmed; 120 000 maanaiste

seltside liikmed; 13 000 noorfarmereid. Lisaks tegutsevad mitmed ühistud ja organisatsioonid, nagu hobu-

sekasvatuse liit. Organisatsioon on demokraatlikult juhitud ning jagatud maakondlikeks ja piirkondlikeks ühendusteks.

Tiheda asustuse tõttu püütakse inimestele luua vaba ruumi. Külustasime ka ühte piirkonda, kus püütakse luua 130hektarilist looduslikku järve. Samas piirkonnas viidi ellu ka maade ühendamise projekti, s.t farmeri erinevatest maatükkidest koostati ühtseid tootmisüksusi. Seaduste järgi on teatud tingimustel riigil maaostuõigus. Huvitatute põllulapid hinnatakse ja samas väärtuses moodustatakse võimalikult kodu ligidale tootmisüksus. Selle tulemusena on keskmine põllutüki suurus kasvanud 1,3 hektarilt kuni 6 hektarini.

Õppereisi käigus leppisime kokku, et ka edaspidi saame Belgia kogemusi kasutada.

Aivar NIINEMÄGI,
Väike-Maarja valla arendus-
ettevõtlusnõunik

Õppereisil osalenute arvamusi

Meie maa inimestel on Belgiast väga palju õppida. Belgased hoolitsevad väga oma koduümbruse heakorra eest. Kogu reisi vältel ei näinud ühtegi niimata majaümbrust. Kuna Belgias on maad vähe, jäi silma asjaolu, et elumajad ja loomapidamishooned ehitatakse küllaltki lähestikku. Meie talupidajatel oleks sealt palju õppida, näiteks kuidas paigutada tehnikat nii, et see ei torka silma. Samuti jätkub meie küladel arenemisruumi haljastuse ja heakorra osas.

Põllumajanduslikud tootjad on kõik taluliidu liikmed, kes maksavad liikmemaksu. Tootjad tegelevad kvaliteetse toodangu tootmisega, taluliit aga

turustamisega, millele pööratakse suurt tähelepanu.

Flaamimaa taluliidu Boerenbondi esindaja tutvustas ka Belgia Maa-ameti tegevusvaldkondi. Neist olulisemad:

turismi ja ühenduste koostööprojektid;

maauuendamisprojektid (talud peavad suurenema ~ 120 hektarini, põlluteede ehitamine traktorite jaoks);

loodussõbralik tootmine (mürgalade ja tiikide rajamine); planeerimine (küladel liikluskorraldus, maastiku planeerimine, puhastusseadmete projekteerimine).

Õppereisil osalejate nimel tänan Aivar Niinemäge, kes oli sõidu organiseerija.

Rein MÖLDRE

* * *

Reisi käigus nägime mitmeid köögiviljatalusid, kus kasvatati kartuleid, sibulaid, suhkrupeeti, porgandeid, palju oli tomatite katmikalasid. Viimased kasvasid kuni 15 m pikkuseks ja andsid kuni 15 kg saaki taimekohta.

Eestiga võrreldes on sealsed loomafarmid pindalalt väiksemad, kuid loomühikuid pinnatühikule on kindlasti rohkem. Külustasime farmi, kus oli ainult 100 ha maad, aga 120 lüpsilehma. Kogu sööt toodeti ise, selleks oli talul ka kuus traktorit ja agregaadid kõigi tööde teostamiseks. Kliima on seal soodsam, külvamise ja koristamise perioodid on lühemad. Tööd tehakse põhiliselt oma perega, võrreldes tööjõudu kasutatakse minimaalselt. Taludes võeti meid hästi vast, näidati kõike ja seletati tootmisprotsessi algusest lõpuni. Kuna olid palavad ilmad, kostitati ka jookidega, mida ainult keegi soovis!

Üldiselt jäi silma maa-asulate ülerahvastatus. Põldudel ei näinud ühtegi kivi – meie põhi-probleemi. Saagikus on Eestis praegu küll mõnevõrra madalam, aga mitte nii väga, et neile järele ei jõuaks. Peaasi, et lähemas tulevikku optimismiga.

Jaanus RAIDLO

VMPSi veerg

Mis oli

EPKK korraldas **maaelu arengu seminari**. Paneeldiskussioonil võtsid sõna erinevate organisatsioonide esindajad, kes rääkisid soovivatest eelistustest maaelu arengukaava koostamisel. Aastatega on vähenenud nii maakasutus kui ka põllumajandusloomade arv. Põllumajandusega hõivatud inimeste arv on alla 30 000. Selle numbriga oleme ELi keskmisel tasemel. Keskmise sissetuleku põllumajanduses oli mullu 4 799 krooni ja seega üks madalamaid vabariigis. Sissetulekud suureneid toetuste arvelt, kuid samas kasvasid ka väljaminekud. Noored ei soovi end põllumajandusega siduda ja maaelu pole ootustele vastav. Oluline on kasvatada noori, kes sooviksid oma elu maaga siduda. Kuna tehnoloogia arenedes jääb järjest vähem inimesi seotuks esmase põllumajandusliku tootmisega, on vaja toetada ka maaelu mitmekesistamist.

See, et heina Eestis peaaegu ei tehta, peaks olema vapustav uudis igale eestlasele. **Heinategu ja -aeg** on eestlaste teadvusse sõbinud mõisted, nii et nende kadumine tähendab rohkemat kui lihtsalt üht muutust üha kiirenevas elutempos. Viimase 30-40 aastaga on hein ja silo lehma söödaportsus kohad vahetanud – tänapäeva peremees pakub lehmale üheksa osa silo ja ühe osa heina. Lisaks sellele pannakse heingid nüüd pakki või palli, mitte lahtiselt lakka. Traditsioonilise heinateo kadumine on osa veelgi laiemast ja drastilisemast muutusest – eestiaegse taluelu vaiksest hääbumisest. Kadunud on laulva revolutsiooni ajal nii laialdaselt heietatud unistused maaelu taassünnist, punastel aastatel hävitatud talukultuuri, Eesti elu traditsioonilise aluse taastamisest. Kadumas on midagi väga olulist, mida võiks nimetada ka rahvusliku olemise seniseks aluseks.

16. juulil toimus Levala külaplat-sil **Lääne-Viru Maanaiste Liidu II kokkutulek**, mida külastas ka Kadi Pärmits.

21. kuni 23. juulini Pärnumaal peetud **Kodukandi Maapäeval** käis ka Europarlamendi saadik Marianne Mikko. Ta tunnistas, et paraku pole meie maarahval üleeuroopalises parlamendis ühtegi esindajat. Mikko soovitas jälgida, mis Brüsselis toek-sil ja mõjutada saadikuid, kes parlamendigruppides maarahva eest seisaks.

Vähemalt kord aastas on talupidajatel üle Eesti põhjust kokku tulla, end ühtse perena tunda. Jänedal peeti 30. ja 31. juulil **Eesti XIV talupäevi** ja kuulutati välja tänavused parimad talud. Ministriproua Ester Tuiksoo ütles talupäevade avakõnes, et maaelu ja põllumajandus on pidevas muutumises. Selleks, et talu- ja külale suudaks säilitada ja rikastada, tuleb

leida traditsioonilise maaharimise ja loomakasvatuse juurde uusi tegevusi. Mitte ainult raske töö, vaid ka uued mõtted ja mitmekülgus on aidanud talul püsida. See on ka küla- ja maaelu järjepidevuse kandja.

Marjakasvataja elu pole magus. Pärast ELiga liitumist on konkurents suurenenud ja toetused vähenenud. Eesti marjaturul on kanda kinnitanud odav välismaine mari. Kadunud on ka marjakasvatajale mõeldud toetus – 2003. aastal maksti hektari pealt 2000 krooni. Lisaks vähestele toetustele on marjasaaki rikkunud ka pikalt kestnud kuivus ja kuumus. Lõuna-Eesti marjakasvataja Tõnu Oks tõdeb, et kehvemaks enam minna ei saa. Ka poolakad loot-sid ELi toetustele, kuid seal on nüüd palju lõpetajaid. Võib üsna kindel olla, et varsti ei saa me enam Poola marju nii odavalt.

Põllupäev Kuusikul 13. juulil. Kuusiku katsekeskuses on katsete-alune põllupind kahe aastaga kaks korda kasvanud. Külatajatele on avatud Eesti põllukultuure tutvustav viiehektariline põllumajanduspark. Peaagronoom Rutt Kaeval kutsub inimesi kohale tulema, et saada kõige täpsemat teavet. Kuusiku põllupäeval osales üle 80 inimese, mis näitab üllatavalt suurt huvi uute sortide vastu. Põllupäeval tutvustas koostööpartner Farm Plant Eesti lämmastikutestrit, mida Eestis enne polnud. Teadlased ja katsekeskuse töötajad tutvustasid katseid ja ka põllumeheid jagasid omavahel kogemusi. Mitmed sordid on pärit Euroopast. Tundub, nagu oleks kõik ELi sordiaretajad huvitatud Eestis oma sortide katsetamisest. Katsete tulemused koondatakse Viljandi Sordikatsekeskusesse. Iga aasta alguses antakse välja brošüür "Riiklike majanduskatsete tulemused", kus on andmed sordilehte võetud sortide kohta. Varsti saab infot PMK koduleheküljelt.

Rukkikrahv 160, Sangaste rukis 130. 2. juulil peeti Sangastes krahv Friedrich von Bergi (1845-1938) ja tema loodud rukkisordi sünniaastapäeva puhul Eesti rukki juubelpidu. Sangaste krahv oli silmapaistev mees, kes oma käitumisega teistest aadlimeestest kõvasti erines. Rahvas teab rääkida, et Berg kaotas kuulmise, kui ratsutas külmal sügis-ööl rongiga võidu. Sellest hoolimata suhtles Berg vestluskaaslastega vabalt ja sundimatult, nimelt õppis ta kähku selgeks huultelt kõne lugemise. Krahvist mäletati ka seda, et ta eelistas lihtsat talupojatoitu. Pojapojad meenutavad tänaseni vanaisa lihtsat toidulauda: tangupuder, kooritud hapupiim ja heeringas. Suviti käidi alati pasteldes. Üks kooliõpetaja on kirjutanud, et eriti hea mees oli vana krahv. Võlgu jäänud rent kingiti nii mõnelegi. Mõisamoonakate elumajad ei tuletanud sugugi meelde harilikke moonakamaju, kuna põrandad olid värvitud. Huvi rukki vastu tär-

kas temas ema eluajal, kui ta emale sünnipäevaks 8. juunil rukkililli viis. Rukis oli tollal tähtis kultuur. See moodustas kuni 1/3 külvipinnast. Kohalik maarukis oli peene teraga ja väikese saagikusega. Peades leidus palju tühikuid. Madala kvaliteediga rukist oli raske välismaal müüa, sest eelistati jämedateralisi sorte. Kuna Eesti kliimaga ei sobinud välismaised sordid, hakkas Berg ise rukki-sorti aretama. Kümne aasta pikkune katsetamine ei andnud soovitud tulemust, seega hakkas Berg parandama rukist alalise valiku teel. Parimaks osutus Vana-Kuuste mõisast toodud talirukki proov. Pärast Bergi surma tekkis Sangastes rukki aretamisel ajutine paus. Töö jätkus 1939. aastal Jõgeva Sordikasvatuse Sangaste aretusjaamas.

Viimase aja Maalehti ja isiklikult kogetut vahedas

Ruth RAIDLO

Kiirpilk ajakirjandusse

Maamajandus, juuni 2005. *

Kemira GrowHow korraldas piima-tootjatele õppereisi Inglismaale. Piimatootmistalude arv väheneb, karjad suurenevad, tootja saab 3.70 – 4.10 kr/l, mis on viiendiku võrra vähem Euroliidu keskmisest. Küllasta-tu kahes talus oli lehma aastatoo-dang 10000 liitri ringis. Eesti suur-tootjad ei jää oma oskustelt, võimalus-telt ja töötahtlalt inglasele maha. * Endise Laatre sovhoosi kanalal, nüüd Linnu talu peavah ämm ja väi-mees, 40000 kanale segatakse sööt kohalike talunike viljast ja otustulisan-ditest. ISA Brown, Hy-Line Brown ja Hy-Line White tübid tuuakse Soomest. Nelja kaalukategooriasse sor-teeritud munad markeeritakse, paki-takse, müüakse. On ka oma tapama-ja, kus teise aasta kanad oma pea kaotavad. Kanasõnnik läheb taludes-se. * Piimakarjaga saab ka kehve-ma maa peal hakkama – lugu Märjamaa tagant Lauknast. * Isegi lihavede karjatamisgrupi suurus mõjub liha kvaliteedile, rääkimata siis ühele isen-dile jäävast põrandapinnast laudas. * Katset settemuda seasõnniku ja poolkoksi kasutamiseks kaalika, peedi ja maasika kasvatamisel. * Hea toidunisu saad õige sordi, paraja väe-tamise, hea ilma ning parajal ajal ko-ristamise ja kuivatamisega (kui ni-sutera kõhtmisel küljel olev vagu on rohelisest muutunud kollaseks). * Kuidas 22 pidamise riskitegurit või-vad lehma 15 moodi haigeks teha. * Kui kultuuri kasvu ajal selgub mõne (mikro)toiteaine puudus või tasakaa-lustamatus, siis seda saab korvata le-heväetamisega. Kulud jäävad 75–200 kr/ha piiresse, aga saagikuse ja kvaliteedi tõus katavad selle küllaga.

Maamajandus, juuli 2005. *

Söödaviilja konserveerimine kuiva-tamise asemel on igati kasulik: saab

varakult alustada, koristuspäevi jääb rohkem ja kuivemaids, põllud saab ta-tilviljakülviks kiirustamata ette val-mistada, koristuskulud vähenevad (soomlaste andmeil poole peale), niigi vähe-seid kuivatamisvõimsusi koorma-takse vähem, konservvili on pea kõi-gile loomadele söödaks parem kui vili jahvatatuna. * Palgad põlluma-janduses on viie aastaga kahekordis-tunud ja on nüüd statistikaameti and-meil kalanduses 4–5, põllunduses ja jahinduses ligi 5, metsanduses 7,5 tuhat krooni. * Kuidas elab Arvo ja Annika Veidenbergi talu. Kas ja mis on viga, et peretalud enamasti Eestis ei edene. * Jaak Võsu ja Anatoli Kokarev kasvatavad elektrijaama ja-hutusvees tuurakala. Ainsatena Bal-tikumis ja võibolla ka üldse põhja-maades on neil õnnestunud tuura-maime inkubeerida. * Lihavede ja lambad on ehk Hiiumaa tulevik? * Saarte Viss 2005 ja Eesti Punase tõu Viss 2005. * Ants Laansalu lükkab ümber poliitike ebakompetentseid ja desorienteerivaid väiteid. * Mul-jeid LAVist. * Mahepõllumajandus-saaduste töötlemisele, turustamisele ja tarbimisele oli pühendatud kon-ferents Pärnus. * Lihaveisekasvatajate Seltsi 5. tegevusaasta üldkoosole-kult: Eestis on kuut tõugu lihavei-seid, juba 13000 isendit, aastas li-sandus 4000, käib jõudluskontroll ja aretustöö. * Teateid Brüsselist, Soomest, Lätist ja meie põlluministee-riumi. * Liha ja piima hinnainfo. * A. Tammel tutvustab põhjamaade tin-gimustes sobivat lihtsat, täpset ja töö-kindlat Junkkari otsekülvikut. * Va-salemma valla Lemmaru küla talu-nik Aado Oherd vahendab Eestis Tšehhi ZETORI uusi traktoreid Proxima ja Forterra võimsustega vastavalt 61–82 ja 82–120 hj, hinna-ga 270–530 tuhat krooni, mis on ligi 120 tuhat krooni odavamad samasu-gustest teistest lääne traktoritest.

Mahepõllumajanduse Leht nr 30, kevad 2005. Kuidas eestimaala-sed suhtuvad mahe- ja GMOtoodetesse. * Tomati seenhai-gused. * Kartuli lehemädanik. * Ma-hesordiaretus Baltimaades ja Eestis. * Lambaparaasiidid. * Riido maheta-lu Saaremaal kasvatab maatõugu pii-malehmi ja lihavedeiseid. * Mahepõl-lumajandus Austrias.

Mart LEPIK

Mis tuleb...

- 27. augustil Kallaste sibulalaat
- 28. augustil Tamsalu kultuuri-pargis suvelõpulaat
- 8. septembril Luige sügis ja Viss 2005
- 17. ja 18. septembril Paide sü-gislaat
- 24. septembril Suur Paunvere väljanäitus

Haigekassa info

1. augustist alustas tööd üleriigiline perearsti nõuandetelefon 1220

Alates 1. augustist on kõigil eestimaalastel võimalik lühinumbrilt 1220 saada meditsiinilist nõustamist ja teavet tervishoiu korralduslikes küsimustes. Telefonile vastavad kogemusega pereõed ja perearstid eesti ja vene keeles.

Nõuandetelefoni peamine eesmärk on nõustada inimesi lihtsamate terviseprobleemide puhul, jagada infot üldise tervishoiusüsteemi korralduslike küsimuste kohta ja anda kvalifitseeritud nõu ka ravikindlustust mitteomavatele inimestele. Perearsti nõuandetelefon on osa üldisest Eesti tervishoiusüsteemist ja mõeldud kõigile Eesti inimestele esmase konsultatsiooni andmiseks inimese tervist puudutavates küsimustes. Häirekeskuse andmetel pöördub ligi kolmandik abivajajatest kiirabi poole terviseprobleemidega, mis ei vaja kiiret ja elupäästvat sekkumist. Hinnanguliselt 1/3 numbrile 112 helistanute teemadest võivad kuuluda perearsti nõuandetelefoni valdkonda. Iga päev helistavad inimesed ka paljudesse perearstikeskustesse saamaks nõu ja abi arstilt või õelt ning teavet tervishoiu korralduslikes küsimustes. Perearsti nõuandetelefoni rakendamisega loodetakse parandada esmatasandi teenuste kättesaadavust ja vähendada perearstide ning kiirabi töökoormust. Kergemate terviseprobleemi-

de puhul ei ole alati vaja pöörduda perearsti poole või haigla valvetuppa. Nõustamistelefonile helistajale antakse kindlasti juhiseid kohe kodustes tingimustes oma mure leevendamiseks kas ravimite kasutamiseks või lihtsamate protseduuride tegemiseks. Keerukamate probleemide korral antakse helistajale juhised pöördumiseks kas perearsti vastuvõtule, haigla valvetuppa või suunatakse kriitiline kõne kohe kiirabisse. Telefonil 1220 on suurim kokkupuutepunkt eelkõige Häirekeskusega, sest nõuandetelefonile tulnud vältimatu arstiabi vajadusega inimeste kõned suunatakse kohe edasi kiirabisse. Seega peaks vähenema 112-le helistamiste osakaal nende terviseprobleemide korral, mis ei vaja vältimatut ja kiiret arstiabi.

Perearsti nõuandetelefon 1220 võib inimesele abiks olla ka nendel juhtudel, kui ta viibib Eestis teises maakonnas või näiteks välismaal ega saa oma perearstiga konsulteerida. Helistada võivad ka ravikindlustusega inimesed, seega parandab käivitatud teenus ravikindlustamata inimeste võimalusi saada lihtsamate terviseprobleemide korral professionaalset meditsiinilist nõustamist. Samaseid telefoniliine on mujalgi Euroopas, tuntuim neist on näiteks Inglismaal NHS Direct. Teiste riikide kogemused on näidanud, et väga suureks telefoniliini kasutajarühmaks on väi-

kelaste emad. Täiendavaks telefoninõustamise kasutajaks võivad olla ka lasteasutuste töötajad, kui seal tervishoiutöötajat ei ole.

Telefoninõustamine on riigisiseste kõnede puhul helistajale esimesed 5 minutit tasuta, edasi kohaliku kõne hinnaga ja mobiiltelefonilt helistades kehtib kohe helistamise algusest paketipõhine minutihind.

Nõuandetelefoni eeldatav vajadus ja perearstide suhtumine 2003. aasta juunis alustas haigekassa partneri otsimist, kelle ülesandeks oli perearsti infotelefoni projekti sisuline ettevalmistamine. 2003. aasta augustiks sõlmiti leping kahest pakkujast valituks osutunud ASiga Baltcom. Tellitud perearsti nõuandetelefoni projekti ettevalmistav analüüs valmis 2003. aasta lõpuks. 2003. aasta detsembris kinnitas haigekassa juhatus projekti "Perearsti nõuandetelefon" ettevalmistamise tulemused. See 243-leheküljeline analüüs on olnud peamiseks teenuse väljatöötamise ja arendamise alusmaterjaliks.

Projekti ettevalmistuse analüüsi osana viidi läbi ka elanikkonna uuring taolise teenuse eeldatavast vajadusest. Seda, et oleks ööpäevaringselt võimalus mõnelt perearstilt nõu küsida, peab oluliseks 69% inimestest. Telefoninõustamist kasutaks võimalusel koguni 89% inimestest; 65% usaldaks nõuandjana ka vasta-

misteks elanike ootusteks perearsti nõuandetelefonile on see, et sealt saaks infot meditsiinisüsteemi kohta, üldiseid nõuandeid ja esmast abi lihtsamate terviseprobleemide puhul ning et nõuanne (nõuandja) oleks professionaalne.

Telefoninõustamisse suhtus positiivselt ka 88% perearstidest. Tähtsaimaks plussiks (32%) peavad perearstid telefoninõustamise juures operatiivsust. Suurimaks telefoninõustamise ohuks peetakse seda, et patsient ei oska probleemi kirjeldada ja seega on telefoniinfo ebapiisav. Üle-Eestilisse ühtsesse perearsti nõuandetelefoni suhtub positiivselt 77% perearstidest. 68% perearstidest pooldab seda, et nõustajaks oleks spetsiaalse väljaõppe saanud pereõde.

Kiirete tervisemurede korral on 29% vastanuist kasutanud võimalust küsida nõu oma perearstilt - seega on inimesed lihtsamaks telefonitsi nõustamiseks ka praktilise kogemuse najal valmis. Kõige nõrgem side oma perearstiga on Tallinna ja Ida-Viru suurte linnade elanikel. See, et nõustajaks oleks oma perearst, on kõige vähem oluline samuti Tallinnas. Võrreldes elanikega arvab 77% perearstidest aga, et patsient otsib kiiretes meditsiinilistes küsimustes abi peamiselt oma perearstilt telefoni teel.

Ettevõtjatele!

SA Lääne-Viru Arenduskeskus on organisatsioon, mis pakub tasuta nõustamisteenust ettevõtetele, kohalikele omavalitsustele, mittetulundusühingutele ja sihtasutustele.

Ettevõtjate baasnõustamine (5 tundi) on alustavate ettevõtjate tasuta nõustamine äriidee arendamise osas, tegutsevate ettevõtjate nõustamine riiklike toetusvõimaluste osas.

Alustavat ettevõtjat nõustame järgmistes küsimustes:

1. Kuidas alustada oma ettevõtet? Sobivaima ettevõtlusvormi valik, äriühingute registreerimine.

2. Kas äriidee edukaks käivitamiseks on kõik vajalikud teemad piisavalt põhjalikult läbi mõeldud? Milliseid teadmisi tuleks omandada enne ettevõtte käivitamist?

3. Milleks on äriplaan vajalik? Kuidas koostada äriplaani, et sellest oleks tulevikus kasu?

Vajalik eelinfo äriplaani koostami-

seks.

4. Kas äriplaanis on arvestatud kõikide vajalike kulutustega? Kuidas koostada äriplaani finantsprognos? Kust leida allikaid äriidee rahastamiseks?

5. Ettevõtja maksud. Kuidas maksed arvestada?

6. Kas tootmise/teenuse osutamise protsess on põhjalikult läbi mõeldud? Toote tutvustamine.

Müügikanalid turustamiseks.

7. Tarnijate ja allhankijate leidmine. Teadmiste ja kogemuste vahetamine. Koostööpartnerid edukaks müügiks.

8. Töötajate leidmine. Töölepingud. Töötajate motiveerimine.

9. Ettevõtte töö planeerimine pikemaajaks perioodiks. Inimeste ja protsessi juhtimine.

Alustav ettevõtte saab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest (edaspidi EAS) maakondlike arenduskeskus-

te kaudu taotleda **starditoetust**, mille eesmärgiks on suurendada väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate teke, ellujäämis- ja arenguvõimalusi, parandada ligipääsu finantseerimisele.

2005. aastal on starditoetus jaotatud kaheks erineva suunilusega toetuseks:

Alustamistoetus on mõeldud väikeettevõtetele, mis prognoosivad stabiilset käivet ja omavad kindlat turgu, aidates sellega kaasa töökohade loomisele maakonnas. Toetuse maksimaalne suurus on 50 000 krooni.

Kasvutoetus on mõeldud kiiret arengut planeeriva ettevõtte käivitamiseks. Eesmärk on toetada eksportivate elujõuliste alustavate ettevõtete loomist ja arengut. Toetuse maksimaalne suurus on 160 000 krooni eeldusel, et ettevõtte prognoosib järgneva kolme aasta keskmiseks aasta-

seks müügituluks vähemalt 500 000 krooni.

Koolitustoetus eesmärgiks on toetada ettevõtjate ja ettevõtete töötavate inimeste täiend- ja ümberõpet, et säilitada ja tõsta töötajate konkurentsivõimet tööturul, arendada ettevõtlikkust, luua tingimused uute töökohtade tekkeks ning suurendada inimeste võimekust teadus- ja arendustegevuse ning tehnoloogia arendamise valdkonnas. Minimaalne koolitustoetuse suurus on 3000 krooni.

Alustavate ettevõtjate baaskoolitus on planeeritud 2006. aasta jaanuari lõppu ja veebruari algusesse.

Toetuste saamise korra kohta saab informatsiooni SA Lääne-Viru Arenduskeskusest aadressil Kreutzwaldi 5A, Rakvere või tel 32 247 11, samuti Interneti-aadressil www.eas.ee.

Eesti külade VI Maapäev Pärnumaal

21. juulil sõitis umbes nelisada inimest üle Eesti külaloomise suurüritusele. VI Maapäev tõi kokku nii staazhikaid külaelu edendajaid kui ka alles noorte külaseltsingute liikmeid ja arvukalt väliskülalisi mitmest Euroopa riigist. Tänu valla rahalisele toetusele õnnestus ka minul veeta üritusel kolm kasulikku ja meeldejäävat päeva. Lääne-Virumaa esinduse juhtideks olid MTÜ Virumaa Lootus energilised eesvedajad Mare Sikkut ja Hilma Männik.

Maapäeva raames saime tutvuda mitme Pärnumaa küla. Esimese päeva külaskäik viis Lääne-Virumaa delegatsiooni Väandra valla Pärnjõe külla. Küla asub endises ühismajandi keskkuses ja suur osa elanikest elab kortermajades ning pole põliselt küla seotud. Enamik külarahvast käib tööl kodust eemal. Vaatamata sellele on suudetud ühistegevust edukalt arendada.

Teine päev möödus teiselt. Suurüritusel osalejad jagati erinevatesse töögruppidesse. Meie neljakümneliikmeline grupp sõidutati peatuspaigast Lepaninalt Tahkuranna valla Võiste külla. Kohalikus põhikoolis arutlesime ettevõtluse ja küla-kogukonna vahelistest seostest ning ettevõtjate ja külakogukonna ootustest. Arutelul jõudis ühisele veendumusele, et kogukonna ja ettevõtja vahel peab toimima tihe koostöö, nii saab kohaliku tööjõuressurssi paremini ära kasutada. Tihedat koostööd peaks kindlasti tegema ka ettevõtjad, kohalik omavalitsus ja kogukond. Koostöö vajalikkus tuleb ilmsiks realistikult, kohalikke olusid arvestava ja tulevikku vaatava arengukava koostamisel. Suhtes kohaliku omavalitsusega tõstsid meie tööühma ettevõtjad esikohale tunnustusevajaduse. Riigilt oodatakse aga eelkõige väikeettevõtlust soosivaid seadusi. Sealhulgas sooviti eriti toetavaid seadusi mikroettevõtlusele, s.t ettevõttele, kuhu on kaasatud sageli paar-kolm inimest ja millel on väike käive. Sageli on küla sees selline ettevõtlusvorm ainsuvalimik. Praegu kehtivad aga ühesugused seadused nii paari töötajaga kui ka neljakümne töötajaga väikeettevõttele. Ettevõtjate soovid lubati kirjalikult edastada ka vabariigi

gi valitsusele. Mõttetööd jätkus mitmeks tunniks. Tööühma tegevust juhtis oskuslikult moderaator Krista Pedak.

Meie tööühmale tutvustati Eesti külaloomise Kodukant projekti "Külaturism - üks võimalus kogukonna arenguks", mille sisuks oli külaturismi toote formuleerimine ja 30 külaturismi koordinaatori ja 100 külaliidri koolitused ning tutvustav trükkis ja rändnäitus külaturismist Soomes, Lätis ja Leedus. Külaturismi arendamine peab külaelanikele andma võimaluse raha teenida, ennast teostada, suhtlemisvajadust rahuldada, mainet tõsta ning kindlustada külaelu järjepidevust. Meil oli meeldiv võimalus kohtuda loodusturismiga tegeleva ettevõtja Sirje Kuusikuga Lahemaalt. Ta on suutnud moodustada koostöövõrgustiku Lahedat Tegijad Lahemaal, kuhu kuuluvad ettevõtjatena neli külavanemat, seltsingute liikmed ja külade elanikud. Sirje Kuusiku tegevus on tõestanud, et ühistegevuses peitub jõud. Samas on turismi arendamiseks raha saamine läinud järjest raskemaks.

Säravalt on meelde jäänud vitaalne ettevõtlusmemm Aili Kirst Saaremaalt, kes vaatamata oma seitsmekümnele eluaastale suudab edukalt ettevõtlusega tegeleda. Alles mõni aasta tagasi lõpetas ta ametikooli, et hobusekasvatust ja äritegevust edukas olla. Ta julgustas kõiki eakanagi koolipinki istuma ja kutsus Kuressaare ametikooli õppima.

Hea mulje jätsid Tahkuranna valla kolm väikeettevõtet, mida töögrupiga külastasime. Kokku töötab nendes ettevõtetes 80 peamiselt kohaliku valla elanikku. Kaks ettevõtet kasutas oma toodangu valmistamiseks puitu, kolmas oli aiandusfirma. Mind üllatas eriti, et aiandusfirma OÜ Weiss Aiandid kogu kurgi- ja tomatisaak kogutakse kivivilva substraadil kasvavatel taimedel. Sama firma kasvatab roose. Kogu ettevõtmise hõlmab kahte hektarit kasvahoonepinda. Firma administratiivhoonesse astudes sattusime lõunamaale, kus saime terve grupiga teha toreda pildi hiiglasliku palmipuu all.

Kolmas päev möödus Lepaninall kokkuvõtete tegemise

tähe all. Tutvustati töögruppide tegemisi. Kui esimesel kahel päeval saime ilmataadiga päris hästi läbi, siis viimasel päeval otsustas ta meid kastma hakata. Õnneks ei tõusnud sellest suurt tuli, sest mitmesajalist entusiasmi hulka kaitses vihma eest varikatus ja poliitikutega kohtumine toimus meile õmaja pakkunud Lapanina hotellis. Eestimaa külaloomist ühendava Kodukandi liikumise juhtkond oli kohtumiseks hästi valmistunud ja oskas meie riigikogulaste poole pöörduda kõige pakilisemat lahendust vajavate küsimustega.

Maapäev oli hästi organiseeritud ja sujuks ladusalt. Päevad olid sisustatud hiliste õhtutundideni. Kõikjal Pärnumaa küla-des võeti Maapäeval osalejaid vastu väga külalislahkelt. Kohalikud seltsid demonstreerisid oma näpuosavust ja kostitasid väga maitsvate kookidega. Õhtuti saime Lapaninal nautida

Pärnumaa taidlejate etteasteid: külateatri etendust, etteasteid rahvatantsijatelt ja erinevatelt ansamblitelt. Eriliselt mõjuv oli torupilliansambli Linnutaja esinemine. Viimasel päeval võisid kõik osa saada Pärnumaa ettevõtjate näitusmüügist. Delegatsioonide sportlik mittevõistlus lõppes meie võistkonna võiduga. Auhinnareis, kanuumatk Pärnumaa jõgedel, ootab delegatsiooni ees juba augustis. Tundsime rõõmu ka selle üle, et konkursi "Aasta küla" võit tuli meie maakonda Uljaste külla.

Päevad möödusid kodus ja sõbralikus õhkkonnas, suhtlemine ja kogemuste vahetamine andis julgust ja indu edaspidiseks tegutsemiseks. Järgmise tähtsündmuseni, mida seekord korraldab Jõgevamaa, jääb kaks teguderohket aastat.

Tiina SINDONEN
Triigi küla seltsingust

**Väike-Maarja
Õppekeskus ootab
2005/06 õppeaastal
noormehi ja neide
õppima järgnevatele
erialadele:**

KESKHARIDUSE BAASIL

- müüja - õppeaeg 1 aasta

PÕHIHARIDUSE BAASIL – õppeaeg 3 aastat

- müüja
- arvutiteenindus – ka füüsilise puudega õpilastele
- puhastusteenindus
- kokk – õppeaeg 3 aastat ja 6 kuud
- autode- ja masinate remont

Lihtsustatud õppekava alusel saab õppida puhastusteeninduse ja koka erialal.

Võtke kindlasti kaasa

- lõputunnistus
- meditsiiniline tõend, mis lubab vastaval erialal töötada
- pass või ID kaart
- 4 fotot
- tervisekaart

Täiskasvanutele täiend- ja ümberõppekursused. Koolil on korralikud õppeklassid, uus ühiselamu, võimla ja söökla.

Küsi lisainfot, asi on seda väärt!

Kooli aadress:

Pikk tn 1A, Väike-Maarja 46202, Lääne-Virumaa
Tel 32 618 92, faks 32 618 75

E-post: vmok@v-maarja.ee

Kodulehekülg: www.v-maarja.ee/vmok

Krusensternide perekonna esindaja Helene von Schilling (paremal) konverentsi ettekandeid kuulamas

Kiltsi mõisasuvest

Kogu suve oli Kiltsi mõis vilkas tegevuses. Kool osales mõisakoolide külastusmängus "Unustatud mõisad". Kuuel ühisprojekti kokkulepitud külastuspäeval pakuti üle Eesti kolmekümnes mõisakoolis külastajatele giiditeenuse kõrval kontserte ning mitmesuguseid huvitavaid ja omanäolisi tegevusi.

Kiltsi mõisas esinesid kontsertidega lisaks õpilastele Kiltsi laulu- ja tantsumemmed ning Väike-Maarja pasunakoor, kammerkoor ja segakoor Helin. Keraamika ja viltimise töötubades said külastajad oma oskusi proovile panna ja uusi nippe omandada. Kahel päeval töötas mõisaõuel ka sepp ning soovijad said ise vasa-rahoidmisel kätt proovida.

Lossis olid püsinäituste kõrval üles seatud kooli viilistlaste Sirja Ohakase ning Priit ja Martin Petrovi maalid, õpilasjoonistused "Minu kool mõisas" ja loomelaagrites valminud käsitööd.

Loomelaager tegutses selgi suvel mitmel korral. Tegevused olid huvitavad ja mitmekülgsed ning huvilisi rohkearvuliselt. Augustikuu alguses oli osalejate seas ka mitu käsitööhuvilist Rootsi.

Kiltsi suve põhisündmuseks võib pidada postmargi esitlust ja ajalookonverentsi 12. juulil. Postmargi esitluse üles Rakvere Peapostkontori tegevdirektor Uno

Uno Seppik postmargi esitlusel

Seppik, et Kiltsi võib postmarkide väljaandmise sageduselt võistelda vast ainult Tallinnaga, sest pole tavalline, et üks väike koht esineb markidel nii tihti. Kiltsiga seotud Krusensterni mark ilmus kaks aastat tagasi. Mõisate sarjas on AS Eesti Postmark seni välja andnud Palmse, Sangaste, Alatskivi ja Vasalemma mõisa margid. Kiltsi jääb selles reastuses viiendaks. Kiltsi mõisa post-

margi nagu teistegi mõisateemaliste markide autor on Jaan Saar. Koos margi ilmumiselega võeti kasutusele eriumbrik ja esimese päeva tempel. Esitlust ilmetas filatelist Samuel Golombi asjatundlik esinemine ning väike valik margi- ja ümbrikukollektsioonist. Noore interpreedi Ilja Golombi margikontserti täiendasid Samuel Golombi huvitavad ja asjakohased kommentaarid.

Ajalookonverentsi teemaks oli "Kiltsi mõis". Seni on Eestis rohkem uuritud mõisaarhitektuuri ning mõisaagene tavaelu on jäänud tagaplaanile. Kiltsi mõisa, Krusensternide perekonna ja üldisemalt aadelkonna kohta kuulud ettekannetes käsitleti just mõisaelu eri tahke, elu Kiltsi mõisas Krusensternide ajal ning endise Kiltsi vallavolikogu ja vallakohtu materjale 19. sajandi lõpust. Esinejateks olid Eesti Ajalooarhiivi teadurid Ja Tartu Ülikooli üliõpilased ning Kiltsi kooli õpilased Janne Hiielaid, Anna-Maria Joor ja Andres Niroda.

Eesti Ajalooarhiiv koostas Kiltsi mõisa kohta väga põhjaliku ja ülevaatliku kaheksaosalise näituse. See valmis ajalooarhiivi, kultuuriministeeriumi ja mõisakoolide ühenduse ühisprojekti raames. Näitus jääb alaliselt Kiltsi ja rikastab oluliselt senist mõisaekspositsiooni.

Ilve TOBRELUTS

Liisa Kuhley fotoprojekt

Euroopa vabatahtlike teenistuse raames (erinevaid maid ühendav Euroopa Liidu programm) töötas eelmise aasta sügisest kuni tänava juunikuuni Väike-Maarjas laste ja noortega Liisa Kuhley. 20aastane Liisa tuli Väike-Maarjasse Kesk-Saksamaalt Hessenist. Ta tegutses põhiliselt noortekeskuses, raamatukogus, lasteaias ja õpilaskodus. Liisa õppis eesti keelt ja sai selle suhtlemistasandil ka selgeks.

Ajendatuna soovist siinseid noori paremini tundma õppida ning nende mõtetest, väärtustest ja eluhoiakust rohkem teada saada, viis kunstihuviline Liisa läbi n-ö väikese fotoprojekti. Ta palus üheistekümnel 9-21aastasel noorel kirjutada oma mõtteid elust ja sellest, mis on neile Väike-Maarjas oluline. Mõttearenduseks pakkus ta välja neli teemat: "Mis mulle meeldib", "Mis mulle ei meeldi", "Minu lemmikkoht Väike-Maar-

jas" ja "Üks asi/pilt, mis sümboliseerib minu elu motot, mind ennast". Siis jagas ta noortele pildistamiseks fotoaparaadid ja palus kõigil oma pilte kommenteerida.

Tulemus oli huvitav. Paljudele tüdrukutele ja poistele meeldis raamatukogu ja Interneti-punkt, mõnele oli oluline lugemine. Mõne poisi pildil oli jalgpallimäng ja mõnele tüdrukule oli muusika tähtis. Mõned noored ja lapsed kritiseerisid oma pildiga suitsetamist. Näiteks 13aastane Martin kirjutas, et "talle ei meeldi suitsetamine, sest see kahjustab tervist ja sa jääd haigeks kaks korda kiiremini".

Fotoprojekti osalenud said raamatukogusse üles seatud näitusel võimaluse tutvustada omatehtud pildide ja mõtestatud kommentaaride läbi kõike seda, mis noortele tähtis on. Näitusekülastajad aga nägid Väike-Maarjat läbi laste ja noorte silmade.

Priitahtlike pritsimeeste foorum

1. ja 2. juulil peeti Väike-Maarjas üleestilist priitahtlike pritsimeeste foorumit. Foorum tuli tänava kokku juba neljandat korda. Väike-Maarja valiti kokkusaamise kohaks seetõttu, et siin läheduses asuv Simuna tuletõrjeselts tähistab tänava 100. ja Väike-Maarja tuletõrjeselts 105. sünnipäeva.

Foorumi läbivaks teemaks oli kogukonna ohutus lähtudes päästeamet, kohalike omavalitsuste ja vabatahtlike koostööst. Vabatahtlike tuli kokku Eesti eri paigust. Näha sai erinevate aegade tuletõrje-

tehnikat, mis uhkesse rongkäiku reastatuna suundus Väike-Maarjast Simunasse. Päev lõppes simmaniga Müürikul, kus peoõhtu käigus sai ligemale 50 Väike-Maarja valla peret päästeametilt kingiks suitsuanduri.

Enne rongkäigu liikumahakkamist pühitses Avispea kirikuõpetaja Eerek Preisfreund keskvaljakul kaks uut päästemasinat Meite Mathilde. Üks neist anti pidulikult üle Väike-Maarja päästekoolile, teine läks Ida-Virumaa päästeteenistusele.

Väikemaarjalased käisid Sonkajärvil

1.-3. juulini käisid vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liikmed Larissa Käbin, Raimo Maasik ja allakirjutanu koos Eesti paremate naisekandjatega Sonkajärvil naisekandmise maailmameistrivõistlustel. Kuna Sonkajärvi on juba 15 aastat olnud Väike-Maarja sõprusvald, sõitis kaasa ka abivallavanem Kaarel Moisa. Reisi eesmärgiks oli peale naisekandmisvõistluse kohalikust haridus- ja kultuurielust ülevaate saamine.

2. juuli hommikul toimus Sonkajärvi koolimaja ja võimalaga tutvumine ja koosolek, kus arutasime koostöö arenguid. Peale eelpool nimetatute osalesid Sonkajärvi valla kultuurinõunik Eero Pitkänen, Sonkajärvi gümnaasiumi direktor Heikki Seppänen, ajalooõpetaja J. Toivonen, vallavolikogu aseesimees Tarja Pirkkalainen, hariduskomisjoni esinaine Esteri Halonen, kultuurikomisjoni esinaine Pirkko Komulainen, Väike-Maarja gümnaasiumi õpilane Uku Kesler ning Sonkajärvi gümnaasiumi direktori asetäitja ja meie tõlk Ulla Huovinen.

Mõlemad pooled avaldasid jätkuvat koostöösoovi nii hariduse kui ka kultuuri alal. Väga meeldiv oli kohtuda ja vaadata, kuidas Soome elu edasi areneb, näiteks koolimaja vanem osa oli remondis, see valmib oktoobri lõpuks.

Sonkajärvi oli nii kaunis. Tohutult elavaid lilli igal pool, puhas ja korras.

Li-Ann LEHTMETS,
haridus- ja kultuurikomisjoni esinaine

Väike-Maarja esindajad koos võõrustajatega

Tutvumiskäigul Sonkajärvil

Sahtlipõhjalaulud II

Husal juulikuu õhtupoolikul täpselt 5. juulil kogunes grupp Väike-Maarja luulehuvilisi Äntus Allika talu selgeveelise allika kaldale, et lugeda-kuulata seniavaldamata värsse taluperemehe Heiti Erala sulest.

See oli Väike-Maarja raamatukogul juba teine sarnane üritus, kus koos loeti seni vähe, või mitte üldsegi avaldatud luulet. Eelmine luuleõhtu toimus 29. novembril 2004. aastal, siis loeti Helene Roosi, Margit Karro ja Liivi Erala luulet ning kuulati Sirje Sõnumi loodud laule.

Imeilus suveõhtu, allika vaikne vulin, lõkke praksumine ja peremehe ehitatud püramiidilt saadud positiivne energialaeng aitas kaasa väga vaimse ja mõttesügava luule esitusele. Seekord lugesid luulet Hele Roos, Jutta Haasma, Väike Sinisalu, Irene Kaldma, Tiitu Grünthal, Armilda Lilleberg ja allakirjutanu.

Heiti Erala rääkis, et ta lapsepõlv möödus Alutaguse metsade keskel, kuid seal ei saanud kaua olla, sest isa läks kaevuriks ja pere kolis linna. Haridust oli raske omandada, kuna isa lahkus varakult, järele oli palju õdesid-vendi. Riik toetas, põhikool ja kutsekool said läbi käidud, kiiresti tuli tööle minna. Enesetäienduseks tuli läbida mitmeid kursusi, sest peetud sai mitmeid ameteid. Aseri plastmassitsehhis töötades kohtus ta oma tulevase abikaasa Luulega. Hulk aas-

taid tagasi muretseti endale uus kodu Väike-Maarja mail – Allika talu Äntus.

Luuletama hakkas ta juba kooliajal, kusagil kaheksandas klassis. Õpetajalt sai tihti pragada, et vihikute tagumised lehed olid luuletusi täis kritseldatud. Aseris hakkas ta osa võtma Kohtla-Järvel ajalehe juures koos käivast kirjandusringist. Loomingut esitati rahvamajas, kord sai ta isegi televisioonis oma lugusid lugeda. Siis jäi kõik kauaks unarusse, sest töö põllumajanduses tuli vahetada. Nüüd Allika talus on jälle mahti omi mõtteid kirja panna.

“Luuletamine tuli nagu iseenesest. Jõua ainult üles kirjutada. Vahel nad tulevad, vahel lasen nad minema. Kui mõtet edasi ei arendanud, tunnen end nagu milleski süüdi olevat. Palju luuletusi on kolimistega kaduma saanud, kuid ka kirjas võib neid olla nii paarisaja ümber.”

Irma RAATMA

Allpool mõned Heiti Erala luuletustest.

Liblikalend

Kirev liblikas
õielt õiele,
sattub suve lõimele,
hõljub keskpäeval
liblikapüüdjate võrgule.

Kuniks tiibades jaks,
tuleb tasuda nukkumismaks.

Suvesalli lillevärvi siid
nagu õhuline murueide rätt
kerge, pidulik hoovõtt,
ihalev hüvastijätt
nagu edasiviiv
liblikatiib.

Hoian ikka veel
metsmaasikalõhnased käed
suve süles,
suured saladused
punutud pärga.
Ja ongi suvi
läbi rohukõrre aetud
nagu metsmaasikad.

Luule

Sinu võim, luule,
ajalossi väraval
hapra välgu haaval
paiskab mu meeled tuulde,
viib imede aeda.
Vahel, kui kuulen
su kutset
edevuse ballile
loomingu saalis,
kus iga orkestriheli
kõlab nagu sõnasõöst
mu sulehoost
ja sügav hetke embus
kui ahne kullikütüs.

Sind kujutlemas nagu aadlidaami
uhkes pidurüüs,
ma su austaja,
kes hurmatud
juba avapeost.
Nõrk, mõte vaene
inimeste seast,
pidev argipäevast alustaja
siinpool kummalist valgust
sinu hiilguse
kummardaja
oh, luule.

Vabaduse soov

Värvilise maailma jume
raha jõust kaame,
üks ülekäigu virvendav rada
üle evolutsiooni laia tee.

Vaatan ülesse ja maha,
et ohutult ületada see
ja teha, mida ma tahan.

On paremale heaolu,
vasakule nirvaana
ja otse võib minna ka,
kui jõuda soov koju.

Aga üle ei saa,
ees kahepoolne sevimiskihk,
fooris punase tulena
kulla kellav pihk.

EESTI VALDADE XIII SUVEMÄNGUD

Valdade XIII suvemängud toimusid 2. ja 3. juulil Ülenurmes. Suvemängudes osales 71 valda. Traditsiooniliselt võtsime osa kergejõustikust, jalgrattakrossist ja kõievest. Kuna arvesse läks kolm ala, olime väljas maksimaalse arvu võistkondadega.

Jalgrattakrossis saavutasime kõigi aegade parima tulemuse, kaheksanda koha. Võistkonda kuulusid Jaanus Kaare, Anna-Liisa Kull, Rivo Lukman, Tiit Sinisalu, Aimar Tüürsal, Madis Tüürsal, Agur Vaab, Ivar Vaab, Jaanus Viikberg.

Kõievest jäime viiendaks. Võistkonda kuulusid Margus Aalman, Ergo Eesmäe, Veiko Hurt, Aare Prants, Andres Toomingas, Raul Veia.

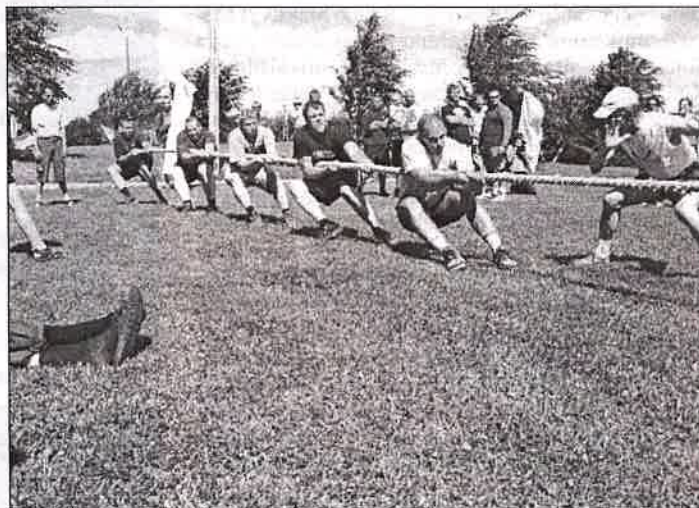
Kergejõustikus saavutasime kolmeteistkümnenda koha, kuigi esimese päeva järel olime veel kaheksandal. Võistkonda kuulusid Ants Einsalu, Indrek

Kesküla, Rain Kuldjärv, Marili Köster, Olga Mets, Margit Nõukas, Margo Nõukas, Targo Pomerants, Ants Rikberg, Siim Sarapuu, Väino Stoltzen, Maili Tannbaum, Raul Veia, Jutta Vilgelm.

Kokkuvõttes tulime 11. kohale, kusjuures kümnendale ja ka üheksandale kohale kaotasime ainult ühe punktiga. Tulemusega võib kindlasti rahul olla.

TRIATLON "EBAVERE KANGE"

Ebavere kange fenomen jätkub. Tänavu võistles 47 triatlonisti. Huvi pärast lugesin kokku, kui paljud mehed eelmise aasta tulemusi parandasid. Tulemus oli väga meeldiv. Kahel järjestikusel aastal võistelnud mehed parandasid oma tulemust kahekümnel juhul, ainult viiel juhul läks see halvemaks. Järelikult on nad vahepeal harjutanud. Aga eks see olegi asja eesmärk, et üha rohkem rahvast sportima meelitada. Tulemustest ma kirjutama ei hakka, kuna need on valla kodulehel üleval. Soovin kõigile head harjutamist ja kohtumiseni järgmisel aastal!

Väike-Maarja võistkond kõievel

RANNAVÖRKPALL

Rannavörkpallis osales 6 võistkonda. Nii võistkondi kui ka pealtvaatajaid võinuks rohkem olla. Auhindu jätkus kõikidele võistkondadele. Parimad olid:

Naised

1. Lilleke (Jutta Vilgelm, Maili Tannbaum, Nelli Lusmägi)

Mehed

1. Mirka (Rivo Täheste, Tõnis Niinemets)

2. Neuhaus (Mihkel Niine-

mets, Kunnar Püvi, Urmas Kangur)

3. Innu (Indrek Mürsepp, Ainer Köllamõts)

13. augustil peeti Haljas LÄÄNE-VIRUMAA SUVEMÄNGUD. Väike-Maarja valla sportlased esinesid seal tublilt ja üldkokkuvõttes tuldi Vinni valla järel teisele kohale (põhjalikumalt järgmises infolehes).

Ants RIKBERG

Suur käimine jõudis Äntu matkarajale

Internationaler Volkssport Verband (IVV), eesti keeles Rahvusvaheline Rahvaspordiliit, on organisatsioon, mis loodi 1968. aastal Austria, Saksamaa, Šveitsi ja Lichtensteini käijate poolt. Asutajad leidsid, et on vaja ülemaailmset organisatsiooni, mis koondaks eri maade liikumishuvilisi populariseerimaks liikumist ilma võistlusmomendi ja ajavõtuta. IVV propageerib käimist, ujumist, jalgrattasõitu ja suusatamist. Praegu on IVVga liitunud 40 riigi liikumisharrastajad, Eesti 1995. aastast.

Iga kahe aasta tagant korraldatakse olümpiaad. Tänavune, eestlaste jaoks kuues olümpiaad, toimus Tšehhis. Pilzeni linna kogunenud 29 riigi käijate seas oli Eesti esindus osaleja-

te poolest üks arvukamaid. Tore, et väikemaarjalasi oli nende seas koguni seitse (Raul Küti pere, Helle Ling, Reet Reimann ja allakirjutanu). Tähelepanu! Olümpiaadilipu töid eestlased Eestisse, sest 2007. aasta olümpiaad toimub Otepääl.

Olümpiaadide vahel kõnnivad (ujuvad, suusatavad) soovivad oma kodus. Et asi oleks huvitavam, käiakse ka üksikute radu uudistamas või otsitakse hoopis uusi matkateid. Nii juhtuski, et Eestis IVV raames käivitatud sari "Käime koos!" valis üheks matkateeks Äntu looduse-õpperaja. Äntu rada pole traditsiooniline käimise rada, aga vahelduse mõttes proovitakse ka selliseid giididega radu. Umbes 150-200 eri vanu-

ses inimest üle Eesti asus kahe giidi saatel 2. juulil Äntu rajale. 6 km matka viis läbi kogemustega matkajuht Evelin Himma, 13 km raja juhiks oli Kiltsi kooli õpilane Andres Niroda, kes tuli oma ülesannetega väga hästi toime. Vald pakkus käijatele kosutuseks kuuma suppi.

Kohalikke käimishuvilisi oli seekordsete osavõtjate seas vähevõitu. Vahest mõjutas siinsete inimeste osalemist ka samal ajal toimunud priitahtlike pitsimeeste foorumi teise päeva üritus.

Tervisekäija võib endale muretseda kaks käimispassi, kuhu templeid koguda. Ühte saavad kirja kilomeetrid, teise käimiskorrad. Milleks veel templeid, võib ju ilma stardirahata niisa-

ma kõndida? Võib küll! Passi omajatel on aga võimalus see lahti lüüa ja lugeda näiteks järgmist: 2004. aasta – Tamsalu, Kõrvemaa, Kääriku, Pirta; 2005 – Maijooks, Pühajärve, Viinistu, Äntu, Pilzen, Praha...

Üldse ongi tervisespordi puhul kõige toredam see, et min-geid mõõtmisi-sundimisi pole. Tahad näiteks Pilzenis (tšehhi keeles Plzen) 32°C kuumuses teha 42 km maratoni. Palun! Väikemaarjalastest ei riskinud maratonirajaga seekord siiski keegi.

Ene-Riina RUUBEL,
6. august 2005

V Ebavere Kange triatlon

Väike-Maarja valla suviseks traditsiooniks on kujunenud triatlon, mis sellel aastal toimus juba viiendat korda. **VEBAVERE KANGE** triatlonist võttis osa 47 triatleeti, kes vastavalt kokkuleppele peavad olema Väike-Maarja valla endised või praegused elanikud. Selle põhimõtte peamiseks eesmärgiks on äratada just kohalike elanike huvi võistlusest osavõtu ning kaasaelamise vastu.

Triatlon on huvitav spordiala, kuna selles on ühendatud kolm populaarseimat suvist sportimisviisi (ujumine, jalgrattasõit ja jooksmine) ning lisaks saab sobivaima tempo ise valida. Seega on igal inimesel võimalus ennast tõsiselt proovile panna.

V EBAVERE KANGE triatlon toimus 30. juulil ja koosnes kolmest osast: ujumine üle Porkuni järve (ca 300 m), rattasõit Porkunist Ebavere (ca 12 km) ja lõpetuseks jooks Ebavere metsas (ca 2,5 km). Naistel, neidudel ja noormeestel on ujumisdistsantsiks pool Porkuni järve pikkusest (start parvelt, ca 150 m).

V EBAVERE KANGE triatlonil tõusid kõrgematele poodiumikohtadele järgmised sportlased:

Mehed:

1. Ants Einsalu (34.17 min)
 2. Riivo Täheste (34.50 min)
 3. Tiit Sinisalu (35.25 min)
- Noormehed** (kuni 18aastased):
1. Targo Pomerants (33.37 min)
 2. Sander Allikalt (37.17 min)
 3. Indrek Mägi (40.00 min)

Võistlejad enne starti Porkuni järve ääres.

Naised:

1. Maret Mets (37.20 min)
2. Nelli Lusmägi (40.26 min)
3. Sandra Kullas (42.08 min)

Neiud (kuni 18aastased):

1. Elo Võhandu (37.46 min)
2. Taivi Pedor (40.05 min)
3. Stina Tiigimäe (42.30 min)

Kuigi ilmastik avaldab triatlioni tulemustele mõju, saab ikkagi öelda, et tänavused näitajad olid paremad kui IV Ebavere Kangel. Näiteks oli meeste arvestuses viiendaks tulnud Riivo Lukmani aeg parem isegi eelmise aasta Ebavere Kange võitja ajast. Samuti tegid eelmise aastaga võrreldes suure hüppe Teet Fimberg (parandas tulemust 9 minutiga), Stina Tiigimäe (parandas 7.45 minutiga). Keegi võistlejaist ei katkestanud, see-

Pärast ujumist kiiruga rattale ja kohe teele Ebavere poole

ga võib öelda, et tubli tulemuse saavutasid kõik 47 osavõtjat. Suure aplausi ja suure kasti mune Antu Farmilt teenisid võitlusrajalt viimastena naasnud Lauri Laanemägi ja Maili Tannbaum.

Senise tagasiside põhjal saab ürituse kordalainuks pidada. Lõpuprotokolliga on võimalik tutvuda Väike-Maarja valla koduleheküljel www.v-maarja.ee.

Esimese väikese juubelitriatlioni õnnestumisele aitasid kaasa Hansa Constructions OÜ, AS Vao Agro, Artiston OÜ, Hektal OÜ, ReinPaul OÜ, Viru Trans AS, Aksel VA OÜ,

Kiiremad õnnelikult autasutamispoodiumil.

Joosand OÜ, Antaare AS, Clean Up OÜ, Mait Liblikmann ja Tarmo Teidla.

Aitäh tublidele toetajatele ning abilistele!

Korraldajad

Aimar TÜRBSAL ja Andrus SOIDLA

SPORDIKALENDER

August

- 21.08 - Porkuni triatlon
- 25.08 - Rakke linnamäe jooksu II etapp

September

- 10.09 - Pandivere XII käimisretk Tamsalus
- 17. septembril kell 11.00 - jooks ümber Porkuni järve (Rein Tops, tel 323 0512)
- 23.09 - Rakke linnamäe jooksu III etapp

Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari Harjuta Terviseks!

RAHVA- JA TERVISESPORDI ÜRITUSI

JOOKS

- 12.08 Ümber Põlva järve jooks, Taima Nurm, 7994575
- 27.08 Jooks ümber Ülemiste järve, Urmo Raiend, 6562743
- 03.09 Tallinna sügisjooks, www.tallinnasygijooks.com
- 04.09 Sinimäe jooks, A. Gorodnitshev, 53843443
- 07.09 Paala Järve jooks, M. Tomson, 4354746

09.09 Valga Valka rahvajooks, R. Lepik, 5234974

10.09 Jõhvi rahvajooks, A. Kallavus, 3321224

10.09 Aseri savijooks, Kaire Kutsar, 3351412

11.09 Nõmme Harku metsajooks,

www.sportkeskus.ee

16.09 Tõrva kolme järve jooks, V. Grauding, 5127219

17.09 Johan Laidoneri olümpiajooks, Marti Soosaar, 6440744

18.09 Jüri Jaanson Kahe Silla jooks, Vahur Mäe, 56608532

18.08 Rakvere rahvajooks, Jaak Vetik, 5283122

24.09 Jooks ümber Maardu järve, T. Uljanova, 55981611

25.09 Öhtulehe rahvajooks, www.halfmarathon.ee

JALGRATAS

23.08 Narva jalgrattakross, J. Sokolov, 5536201

27.08 Kose Team Rattapood Cup, www.rattapood.ee

28.08 Tallinna rattaralli, www.cfc.ee/info@cfc.ee

04.09 Rakvere rattamaraton, www.proklubi.ee

KULTUURIKALENDER

26. augustil kell 21.00 **SUVELÕPUPIDU** Väike-Maarja rahvamajas, DJ DAVEY

27. septembril kell 11.30 Väike-Maarja rahvamajas **EESTI NUKUTEATRI** etendus "MOMMIK"

1. oktoobril kell 18.00 **KONTSERT** Väike-Maarja rahvamajas

Külas on segakoor Drõpen Norra Kuningriigist, kaastegev Väike-Maarja kammerkoor

* * *

10. septembril 2005. aastal möödub 90 aastat kauaaegse Kiiltsi ja Väike-Maarja kultuuritegelase, Väike-Maarja valla aukodaniku Arno Kasemaa sünnist.

12. septembril kell 17.00 tähistatakse Arno Kasemaa 90. sünniaastapäeva Väike-Maarja raamatukogus. Meenutatakse tema eluteed ja panust kultuurilukku, räägitakse Arno Kasemast kui kirjanikust, loetakse tema kirjutatud luuletusi...

Pasunamuusikast Väike-Maarjas

Jakob Aru, muusik ja kauaaegne Väike-Maarja orkestri dirigent, küstles 1939. aastal orkestri veel elus olnud asutajaliikmeid. Nende ütluste põhjal saab Väike-Maarja Pasunakoori asutamisaajaks pidada 1896. aastat. Siis asus Väike-Maarja Pasunakoori looma ja juhatama Gustav Mälk. Pillid muretseti Johan Kotli vahendusel Saksamaalt ning väikesest entusiastide rühmast kujunes tugev kollektiiv, kes pärast Gustav Mälgu lahkumist Väike-Maarjast (1898) ka ilma otsese juhita edasi tegutses.

1899-1903 juhatas orkestrit Väike-Maarja kihelkonnakooli õpetaja Madis Reisenbuk. Pärast tema lahkumist võttis dirigendikohustused üle Aleksander Kips Loksalt (1905-1912). Aleksander Kipsi tütar Salme on selle perioodi kohta kirja pannud järgmised read: "Mäletan väga hästi, kes meie pool (Väike-Maarja, Pikk 25) harjutamas käisid. Mulle meeldis kuulata, olgugi et alguses iga pasun omamoodi joru ajas."

1913. aastal juhatas pasunakoori kohaliku kihelkonnakooli õpetaja Jaan Port. Seda aastat pidas tollal siinses kihelkonnakoolis õppinud Tuudur Vettik orkestri tippaastaks.

Pärast Jaan Porti võttis Aleksander Kips orkestri juhtimise taas enda kätte. 1915. aasta sügisel Koerus esinemas käies jääd külma vihma kätte, mille tõttu A. Kips haigestus kopsupõletikku. Haigus arenes tuberkuloosiks ja veebruaris sängitas orkester oma energilise juhi Väike-Maarja kalmistule. Pärast seda orkester lagunes ja pa-

sunad anti Väike-Maarja Tuletõrjeseltsile.

1922. aastal alustati taas. Dirigendiks sai Johannes Tillikas, kes juhatas seda seitse aastat. 1930. aastal valiti orkestrijuhiks Jakob Aru, kes juhatas orkestrit kuni Väike-Maarja Muusikaseltsi asutamiseni. 1938. a valiti talle abiliseks A. Nahkur. Väike-Maarja Laenu ja Hoiu Ühisuselt hangitud rahaga (ligi 100 000 marka) osteti uued instrumendid: flööt, klarnet, kolm kornetit, kaks altosarve, tenor, bariton ja tuuba. Nõukogude võimu kehtestamisega Eestis orkester lagunes. 1942. aastal asus orkester taas tegutsema Jakob Aru juhatusel.

Pärast sõda juhatasid pasunakoori Tiit Karis, Jakob Aru ja Erich Venig. E. Venig oli aastaid Väike-Maarja Kultuurimaja direktor, juhatades samal ajal puhkpilliorkestrit. 1973. aastal läks E. Venig pensionile. Samal ajal lõpetas ka puhkpilliorkester tegevuse ja aktiivne orkestritegevus seiskus. Koos käis väike tavandiorkester. 1988. aasta sügisel üritati Väike-Maarja Kutsekoolis Vallo Taari juhatusel puhkpillitraditsioone taas elustada. Kevadeks õpiti selgeks mõned marsid. Sellega aga asi ka piirdus.

Aastaid 1973-1995 võib Väike-Maarja puhkpillimuusika ajaloos pidada vaikseks ajastuks. 1995. aasta sügisel aga hakkasid puhuma uued tuuled.

(järgneb)

Vallo TAAR,

Väike-Maarja pasunakoori dirigent

Eesti pasunamuusika algusaja pillimees

Muuseum tänab

Juunikuu infolehes avaldasime 1950. aasta leerilaste foto koos abipalvega teha kindlaks seal olevad isikud.

Oleme varemgi selliseid palveid esitanud, sageli pole reageeritud. Seekord oli abi kohe ja väga suur. Tänu kõigile abistajatele ja uue informatsiooni andjatele!

Teavet andsid inimesed, kes ise fotol kui ka need, kes sealt oma sugulasi-sõpru ära tundsid. Pildilolijatest astusid sisse Milvi Rüütel (pildil Kungla) ja Õie Ehastu (pildil Piibe). Mõlemad rääkisid oma mälestusi. Õie Ehastu loovutas muuseumile aga koguni oma leeritunnistuse ja kolm suure värtusega pilti. Pärastsõjaaegsest leeritegevusest pastor August Laumetsaga polnud muuseumil siiani ühtegi fotot ega dokumenti. Tänu Ehastu perele on neid nüüd roh-

kemgi. Vaadates lehest abikaasa leeripilti, tulid Johannes Ehastule meelde tema enda leerid, mis olid huvitavamadki kui abikaasa omad. EPA lõpetanud ja juba ühe aasta Vellaveres tööl olnud 26aastane noormees tuli 1957. aastal koju Nõmme külla oma esimesele puhkusele. Osalt ema pealekäimisel otsis ta Müürikult üles August Laumetsa ja pani end leerilaste nimekirja.

Kui vestluses August Laumetsaga tuli välja, et Johannes on Saksa ajal Kilti koolis direktor Traksi käe all usuõpetust õppinud, siis usuteemasid rohkem ei puudutatud. Küsiti komsomolis ja parteis olemist ning eluväiteid. Anti teada õnnistamise kuupäev ja kellaaeg.

14. juunil 1957 kogunes Väike-Maarja kiriku juurde 47 noormeest ja 41 neidu - kõik 88 pidulikult rietatud. Kiriku sei-

na ääres tehti ka pilt, kust paistavad enamasti kõik juba vanemad iseotsustajad. Üks foto on õnnistamisest kirikus. Kes nad olid? Miks sellel aastal nii paljud noored otsustasid kirikusse minna? Oli see August Laumetsa julgus ja oskus ka sellel ajal inimesi kirikuga siduda? On teada, et nendel aegadel polnud kirikuskäimine enam üldine. Arvatavasti tuli noori kauge-maltki.

Johannes Ehastu tundis pildilt peale enda veel ainult kolme inimest: Ülo Aja, kes oli juba Siberist tagasi tulnud, oma venda Otu Ehastut (21) ja naabri-meest Ado Osmani Nõmmkülast, kellest sai hiljem Eesti Energia ülem. Kirikust väljumise ajaks oli kogunenud kiriku ette kas parteikomitee või kellegi teise korraldusel grupp venelasi, kes püüdsid rongkäiku nurjata. Üks

ronis kirikuaiale ja karjus seal venekeelseid loosungeid. Rahvast oli aga nii palju, et peale väikesel rüselusel midagi toimuda ei saanud.

Leeripeost kodus võttis osa ka Vao MTJi direktor Hermann Soomets. Nii tema kui ka Otu ja Johannese isa said hiljem parteilise karistuse. Mitte muud kui noomituse, sest isa ütles, et temal pole peoga mingit pistmist, täiskasvanud pojad korraldasid ise leeriskäimise ja peo.

Muuseum tänab peale eelnimetatute veel Urve Kaldat, Tiitu Lampi, Linda Kaaret, Sirle Aosaart ja Silvi Pehmet, kes kõik pildi asjus ühendust võtsid ja andmeid lisasid.

Ootame jätkuvat koostööd!

Ene-Riina RUUBEL,
muuseumi juhataja kt

Mälestuskilde mõnest töökaaslasest

Laine Mulla

Laine oli tollase noore rajooniraamatukogu pere noorim liige. Ta tuli tööle otse keskkoolipingist. Nende lasterikkas peres, kus isa haige, vajati hädasti liisateenistust.

Kena blond tütarlaps kohanes raamatukoguhoidja tööga üsna kiiresti, õppis ära põhitööd ja püüdis palju lugeda. Seetõttu kujunes ta laenusosakonnas lususaks vestlejaks ja raamatute soovitajaks. Peagi lõi ta isetegevuskaasa. Laine laulis kultuurimaja naisansamblis ja segakooris, oli osaline estraadiringi ettevõtmistes.

Eks see kõik tulnud ka raamatukogutööle kasuks. Neiu harjus rahva ees esinema ja taidlejate kaudu täienes ka lugejate ring. Võib-olla tuli mõni noormees just Laine pärast raamatukogu külastama. Ega noormehed Lainele küll kergesti ligi pääsenud. Koduse kasvatusel mõjul oli ta üsna rangete kõlbeliste vaadetega, tema ellusuhtumises säilis kaua koolipiigaliku sinisilmsust. Nii oli ta sõprussuhete loomisel valiv ja

nõudlik. Kui mõni noormees üritas napsiuljana Laine jutuotsale saada, polnud sellel hoopiski edu. Seepärast suhtuti temasse nii respektiga kui ka üleolekuga. Üks ta klassiõde, tuntud isetegevuslane ja ajalehe kirjasaatja, tavatses ilkuda: "Laine, meie karske neitsikene...". Võib arvata, et see tekitas tundliku loomusega tütarlapses ebamugavust.

Minu arvates on küll tore, et Laine-taolisi tütarlapsi oli ja leidub ka tänapäeval. Nende olemasolu ju õilistab ja kaunistab veidi meie ebapüsivate suhetega materiaalsel eluolul, lisades vanahõbedast helki.

Aastate pikku hakkas Laine raamatukogutööst tüdinema. Palk oli pisike, nõudmised suured ja tüütud. Küllap tundus tal tolleaegne, 1950-ndate aastate Väike-Maarja liiga kauge ja vaikselt nurgakesena, kuhu ei ulatunud avarilma tuuled. Pealegi ei leidnud ta siit õiget südamesõpra. Kui avanes mingisugune võimalus Tallinna asuda, esitaski Laine lahkumisavalduse.

Pärast seda olen temaga vähe

Laine Mulla (vasakult neljas) esinemas Väike-Maarja naisansambliga 1956. aastal rajooni laulupäeval Porkunis

kokku puutunud. Siiski tean, et uus elujärg, vähemalt esialgu, ei vastanud tütarlapse ettekujutusele. Ta sai töökoha suures tekstiilivabrikus. See oli pingeline ja mürarikas töö, valdavalt venekeelses keskkonnas. Muidugi ei jäänud Laine sinna kauaks.

Küll leidis suures linnas ka

sobivamaid töökohti, mis aga nõudsid hariduse täiendamist. Ja Laine jätkus visadust kaugõppe teel kõrgkool lõpetada.

Vallalehele saatnud 2005. aasta kevadel

Erich MEERJA

Väike-Maarja Gümnaasiumil on uus direktor

Alates 1. augustist töötab Väike-Maarja Gümnaasiumi direktorina Urmas Paju, kes valiti välja nelja direktori ameti-

kohale kandideerinu seast. Väike-Maarjasse tuli ta Jõgeva- maalt, Palamuse gümnaasiumist.

Pedagoogikutse sai Urmas Paju 1980. aastal Eduard Vilde nim Tallinna Pedagoogilisest Instituudist. Tööle asus ta Palamusele, kus alguses oli õpetaja, viimased 20 aastat direktor.

Urmas Paju oli aastatel 1994-1997 Palamuse vallavolikogu esimees ning on juhtinud ka sealset haridus- ja kultuurikomisjoni.

Jumalateenistused

Väike-Maarja kirikus

Armulauga jumalateenistused e missad toimuvad Väike-Maarja kirikus igal pühapäeval algusega kell 12.00.

Neljapäeval, 1. septembril kell 20.00 KONTSERT: Ansbacher Jugendkantorei (Ansbachi noortekoor, Saksamaa). Tasuta.

Pühapäeval, 11. septembril pühitseb kogudus oma nimepäeva - Neitsi Maarja sünnipüha (8. sept).

Kell 12.00 missa. Orelil pühitseb ja jutlustab peapiiskop Andres Põder. Järgneb pühapäevakooliruumi ning koguduse kantselei pühitsemine ja kohvilaud.

Kell 14.00 KONTSERT, orelil Eesti Muusikaakadeemia õpetajad, helilooja Toomas Trass. Kontserdi järel tutvustab huvilistele orelil ajalugu ja restaureerimise kulgu orelimeister Ago Tint.

Kirik on külastajatele avatud 1. oktoobrini kolmapäeviti kell 15.00 - 18.00 ning pool tundi enne ja pärast jumalateenistusi, ühtlasi on need õpetaja vastuvõtuajad.

Väike-Maarja koguduse vaimulik on Ahto Mäe, tel 326 1956, 511 7552, elukoht Ehitajate tee 7-10, Väike-Maarja.

Avispea kirikus

Igal pühapäeval kell 10.30

Avispea kiriku vaimulik on Eerek Preisfreund, telefon 323 5450.

Valla valimiskomisjoni tööst

Väike-Maarja ja Avanduse valla ühinemisel moodustatud Väike-Maarja valla valimiskomisjoni asukohaks on Väike-Maarja vallamajas asuv **vallakantselei** (Pikk 7 Väike-Maarja alevikus).

Valmiskomisjoni tööaeg:

17. - 19. augustini; 22. - 26. augustini; 29. augustist - 02. septembrini ja 05. septembril kell 09.00 - 13.00; 14.00 - 16.00; 06. septembril kell 08.00 - 13.00; 13.30 - 18.00

Valla valimiskomisjon töötab koosseisus:

- esimees Enda Elbre,
- aseesimees Arvo Vallaots,
- liikmed Virve Vaarik, Piret Lükk, Lea Matusorg,
- asendusliige Mart Pruul.

TEADE

Lääne-Viru maakonnaplaneeringu
teemaplaneeringuga

**“Asustust ja maakasutust suunavad
keskkonnatingimused”**

on võimalik tutvuda kuni 14. septembrini 2005.
aastal valla koduleheküljel ja Väike-Maarja
raamatukogus.

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Aimar Türbsal
maakler
aimar.turbsal@uusmaa.ee

Gsm : 51 53 621
Tel. : 32 23 601
Tallinna tn 21 III korrus
44311 RAKVERE
Tel. : 32 23 601
Faks : 32 23 559
uusmaa@uusmaa.ee

Tuli tuul ja kustutas küünla,
elutee pooleli jäi ...

VIKTOR FEODOROV	07.02.1938 - 12.06.2005
KÄTLIN KORNETL	31.07.2001 - 19.06.2005
VAIKE KUMM	17.01.1928 - 06.07.2005
NIINA PIMANOVA	18.01.1930 - 07.07.2005
VALVE KÜBARSEPP	12.06.1930 - 09.07.2005
VOLDEMAR LUTSAR	02.05.1951 - 14.07.2005
HARRI KÜTT	21.04.1952 - 15.07.2005
ELLEN KALVET	14.12.1920 - 16.07.2005
LONNI LEITEN	31.01.1935 - 25.07.2005
TOOMAS DE BAKKER	13.10.1943 - 25.07.2005
MARGUS JÕERAND	08.04.1968 - 03.08.2005
HARRI LODE	19.09.1928 - 14.08.2005
JAKOB TIILEN	24.01.1916 - 14.08.2005

Kaks pisikest kätt pea püüdmas on päikest,
pea algamas teed kaks jalga väikest.
Jääb emale-isale mure ja ootus
ja rõõm, mis pisarad kuivatab sootuks.

KRISTI ARUMÄE	13.06.2005
RENELI NUGIS	15.06.2005
KAILIS BROBERG	13.07.2005
MARKUS SELTER	15.07.2005
STEN-ERIC EIKKINEN	22.07.2005
LAURI PENT	22.07.2005

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

Mingu teist mööda tormid ja äikesed,
tähtu suovid, suured ja väikesed.

VALVE JOONAS	01.07 - 89
HELVE KLAAS	01.07 - 75
FEODOR KUPITS	01.07 - 75
HILDA VILKES	03.07 - 95
ANTJE-BRUNHILDE KAASIK	04.07 - 80
KAARLI METSSON	04.07 - 70
ELINA POOM	05.07 - 80
LINDA MARIPUU	06.07 - 75
RUDOLF MITT	06.07 - 75
MART MITT	06.07 - 70
ELMUND EHASTU	10.07 - 81
ROSALIJA KERGE	10.07 - 81
UNO METS	13.07 - 80
LUCIE-MELITTA TALVI	16.07 - 91
ERNA RAIDMA	17.07 - 85
ASTA KLAAS	18.07 - 84
MILVI RAUDSIK	18.07 - 70
ARNOLD KIVILA	20.07 - 85
RICHARD PAU	20.07 - 86
VAMBOLA ÖMMIK	21.07 - 75
AITA BALTSUNAS	26.07 - 70
MARIA LUMI	26.07 - 70
MARIA KLEIMENOVA	27.07 - 83
ELLEN KOMP	29.07 - 75
SELMA KARMING	31.07 - 82
ERICH NUUT	03.08 - 88
META-MARIE PÕIME	05.08 - 86
LAINEN SENITŠEV	05.08 - 75
LEIDA SAAGE	07.08 - 94
ELLEN TREIAL	07.08 - 83
ELLU-MAI METSSON	07.08 - 70
SILVI-MARIA POHLAK	10.08 - 70
LEONIDA REBANE	14.08 - 83
JEGOR HARITONOV	15.08 - 87
INGRID TAMMUS	15.08 - 75
MICHAIL METELITSA	18.08 - 83
TIJU SAAREPERE	19.08 - 70
HELGI KÜLV	22.08 - 70
MATHILDE ELISABETH TRAKS	25.08 - 95
MAGDA SAUMETS	25.08 - 82
MARIE PIIRSALU	28.08 - 80
HELJU VAINOMAA	28.08 - 70
MEETA KALLASTE	30.08 - 96

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

